

S I G N I F I C A N T

Korte evaluatie zelfstudiepakket en voorlichtingsmateriaal

Wet inburgering buitenland

Significant B.V.
Thorbeckelaan 91
3771 ED Barneveld
T 0342 40 52 40
KvK 39081506
info@significant.nl
www.significant.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Barneveld, 12 december 2012
Referentie: MvdG/bv/12.195
Versie: 1.1
Auteur(s): Marco van de Grift, Wijnand van Plaggenhoef, Patrick Tazelaar

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Managementsamenvatting	4
1. Inleiding	8
1.1 Achtergrond en aanleiding	8
1.2 Leeswijzer	9
2. Doelstelling en aanpak	10
2.1 Doelstelling	10
2.2 Aanpak	11
3. Resultaten evaluatie zelfstudiepakket	15
3.1 Dataverzameling	15
3.2 79% van de kandidaten maakt gebruik van het zelfstudiepakket, 28% volgt een cursus	16
3.3 Het zelfstudiepakket wordt in de volle breedte benut	21
3.4 Het pakket sluit goed aan bij het examen	29
3.5 De voorbereiding van geslaagde en niet geslaagde respondenten verschilt	33
4. Resultaten voorlichtingsmateriaal	35
4.1 Dataverzameling	35
4.2 Kennis en distributie van het voorlichtingsmateriaal verschilt per locatie	36
4.3 Onvoldoende respondenten van huwelijksmigranten om resultaten te presenteren	38
5. Conclusies en aanbevelingen	39
5.1 Conclusies	39
5.2 Aanbevelingen	43
A. Overige resultaten	
A.1 Zelfstudiepakket	
A.2 Voorlichtingsmateriaal	
B. Analyse van respons	
B.1 Zelfstudiepakket: geslacht en leeftijd	
B.2 Zelfstudiepakket: locatie	
B.3 Zelfstudiepakket: slagingspercentages	
B.4 Voorlichtingsmateriaal	
C. Vragenlijsten	
C.1 Zelfstudiepakket	
C.2 Voorlichting	

Voorwoord

01 Voor u ligt het rapport van de 'Korte evaluatie zelfstudiepakket en voorlichtingsmateriaal': het onderzoek naar de ervaring met en het gebruik van het voorbereidingsmateriaal van de Wet inburgering buitenland. Significant heeft dit onderzoek uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

02 Om tot de resultaten van het onderzoek te komen, heeft het onderzoeksteam een stevig beroep gedaan op diverse organisaties in september 2012 tot en met oktober 2012. Wij willen daarom de ambassademedewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de medewerkers van de deelnemende IND-loketten bedanken voor hun inzet gedurende dit onderzoek bij het uitzetten van de vragenlijsten en het meewerken aan de interviews.

03 Speciale dank gaat uit naar de leden van de begeleidingscommissie en onze opdrachtgever bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Mede door hun bijdragen heeft dit onderzoek tot, naar onze mening, bruikbare inzichten, conclusies en aanbevelingen geleid.

Marco van de Grift, projectleider

Managementsamenvatting

Achtergrond

04 Sinds 2006 is de Wet inburgering in het buitenland van kracht waardoor kandidaat-inburgeraars het basisexamen inburgering succesvol af moeten leggen om in aanmerking te komen voor het krijgen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna ministerie van BZK) heeft een zelfstudiepakket 'Naar Nederland' laten ontwikkelen zodat kandidaat-inburgeraars zich kunnen voorbereiden op het basisexamen inburgering. Daarnaast heeft het ministerie het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland' ontwikkeld om migranten te informeren over wat van hen in Nederland wordt verwacht en hoe zij van hun migratie een succes kunnen maken.

Doelstelling

05 De doelstelling van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de ervaringen van de gebruikers van het zelfstudiepakket en het voorlichtingsmateriaal. Deze doelstelling valt uiteen in twee onderdelen:

1. De evaluatie van het zelfstudiepakket 'Naar Nederland';
2. De evaluatie van het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland'.

Aanpak en resultaten

06 Voor dit onderzoek is een vragenlijst voor de evaluatie van het zelfstudiepakket en een vragenlijst voor het evalueren van het voorlichtingsmateriaal ontwikkeld. We hebben de vragenlijsten van het zelfstudiepakket in 11 talen uitgezet in 11 landen op 15 ambassades of consulaten-generaal. De vragenlijsten voor het voorlichtingsmateriaal zijn in 4 talen uitgezet bij locaties van de IND in Nederland.

07 Uiteindelijk vulden kandidaat-inburgeraars 292 vragenlijsten over het zelfstudiepakket en 53 vragenlijsten over het voorlichtingsmateriaal in. Aanvullend hielden we 6 interviews met ambassademedewerkers over het voorlichtingsmateriaal.

Conclusies

Kandidaat-inburgeraars benutten het zelfstudiepakket in de volle breedte

08 Uit het onderzoek blijkt dat kandidaat-inburgeraars het zelfstudiepakket in de volle breedte benutten. De onderdelen van het basismateriaal (de film 'Naar Nederland', het fotoboek en het werkboek) worden elk door minimaal 79% van de respondenten gebruikt. Van de kandidaat-inburgeraars benut meer dan tweederde tevens de aanvullende studie- en oefenmogelijkheden (e-learning met 69% en oefentoetsen met 70% van de respondenten).

09 Wij hebben respondenten die onderdelen van het zelfstudiepakket niet gebruiken gevraagd, waarom ze die onderdelen niet gebruiken. De reacties van deze respondenten lopen sterk uiteen. We kunnen daarom voor de meeste onderdelen geen conclusie trekken over het niet gebruiken. Alleen voor de oefentoetsen zien we een eenduidige lijn in de reacties. Met name het gebruik van de telefoon ervaren respondenten als een drempel omdat men soms niet in het bezit is van een geschikte telefoon of omdat ze onvoldoende begrijpen hoe het telefoonsysteem werkt.

Kandidaat-inburgeraars geven hoge waardering aan alle onderdelen van het zelfstudiepakket

10 In het onderzoek onder kandidaat-inburgeraars hebben we gevraagd naar de waardering voor elk van de onderdelen. De antwoorden geven een consistent beeld van hoge waarderingen. Respondenten waarderen zowel de kwaliteit als de aansluiting op het basisexamen voor alle onderdelen tussen hoog/goed en zeer hoog/zeer goed.

11 Naast de waardering hebben we ook naar de bruikbaarheid gevraagd. De bruikbaarheid van het basismateriaal van het zelfstudiepakket (de film 'Naar Nederland' met het fotoboek en het werkboek) verschilt volgens de respondenten per onderdeel. De film met het fotoboek scoort het hoogst met een score die overeenkomt met 'bruikbaar'¹. Het werkboek waarderen de respondenten lager, namelijk met een gemiddelde score tussen 'neutraal' en 'bruikbaar'.

Zelfstudiepakket en cursussen vormen de voornaamste voorbereiding op het basisexamen

12 In het onderzoek hebben we gekeken hoe een kandidaat-inburgeraar zich voorbereidt. Van de respondenten volgt 28% een cursus. In het onderzoek is ook gevraagd naar de aansluiting van de instructietaal op de moedertaal van een kandidaat-inburgeraar. De meerderheid (71%) van de gebruikers van het zelfstudiepakket geeft aan dat de instructietaal niet in zijn of haar moedertaal is. Dit is onderverdeeld in 47% van de respondenten die aangeven de taal wel voldoende te begrijpen om zich voor te bereiden en 24% die aangeeft de taal onvoldoende te begrijpen om zich voor te bereiden op het basisexamen.

De distributie van voorlichtingsmateriaal verloopt niet zoals beoogd

13 Het voorlichtingsmateriaal dient in 3 landen op 6 locaties na het basisexamen te worden verspreid onder kandidaat-inburgeraars. Twee van de zes locaties verspreiden het materiaal zoals beoogd. Op de andere vier onderzochte locaties wijkt men af van het distributieplan, met name omdat men een ander beeld heeft van het doel van het voorlichtingsmateriaal. Medewerkers zien het materiaal als ondersteunend bij de keuze voor wel of niet migreren. Omdat medewerkers van mening zijn dat de migrant die keuze op het moment van afleggen van het basisexamen al gemaakt heeft, zien ze de toegevoegde waarde niet van het voorlichtingsmateriaal. Vervolgens deelt men het materiaal niet uit of verstrekt men het materiaal alleen op verzoek.

¹ Op een schaal van 'Zeer onbruikbaar' tot 'Zeer bruikbaar'.

Er zijn geen inhoudelijke conclusies te trekken over het voorlichtingsmateriaal

14 Over het algemeen hebben medewerkers van de locaties een beperkt beeld van de inhoud van het voorlichtingsmateriaal². Bovendien ontvangen zij geen reacties van kandidaat-inburgeraars over de inhoud ervan. Aan de terugkoppeling van medewerkers over de kwaliteit van de inhoud van het voorlichtingsmateriaal kunnen wij derhalve geen conclusies verbinden.

15 Doordat de locaties het distributieplan niet juist toepassen, de IND-loketten het verstrekken van de vragenlijsten moeilijk in hun werkprocessen in konden passen en er in het begin van de onderzoeksperiode onduidelijkheid was rondom Turkse respondenten, hebben we binnen de onderzoeksperiode te weinig respons ontvangen om conclusies te kunnen trekken over de waarde van het voorlichtingsmateriaal.

Aanbevelingen

Behoud de verschillende onderdelen van het zelfstudiepakket

16 Zoals we al concludeerden, benutten kandidaat-inburgeraars het zelfstudiepakket in de volle breedte en waarderen zij alle onderdelen hoog. Daarom bevelen wij aan om alle onderdelen van het zelfstudiepakket te behouden.

Presenteer het werkboek als één geheel in plaats van als twee delen

17 In de handleiding van het zelfstudiepakket wordt een lang studietraject aanbevolen voor analfabeten en anders gealfabetiseerden en een korter traject voor kandidaat-inburgeraars die het Latijnse schrift al goed beheersen. Kandidaat-inburgeraars maken echter geen onderscheid in het gebruik van beide onderdelen, waarmee het belang van de tweedeling beperkt is. Om die reden adviseren we het werkboek als één geheel te presenteren in plaats van in twee delen. Dit maakt de handleiding ook makkelijker om te lezen.

Werk de drempels voor het gebruik van oefentoetsen weg

18 Uit het onderzoek volgen enkele drempels voor het gebruik van de oefentoetsen. Het wegnemen van drempels voor oefentoetsen leidt tot een beter gebruik van het materiaal en daarmee tot een betere voorbereiding van kandidaat-inburgeraars.

Breid het aantal talen uit naar de meest voorkomende talen voor landen met lage(re) slagingspercentages

19 Uit de conclusies blijkt dat een kwart van de kandidaat-inburgeraars de instructietaal van het zelfstudiepakket onvoldoende begrijpen. We adviseren om het zelfstudiepakket te vertalen naar meer talen die aansluiten op de verschillende gebruikte talen in landen met lage

² Het is ook geen onderdeel van hun takenpakket om hier inhoudelijk van op de hoogte te zijn.

slagingspercentages voor het basisexamen. Dit zorgt er voor dat in landen deze drempel van een andere instructietaal wordt verlaagd en het zelfstudiepakket een betere ondersteuning biedt voor kandidaat-inburgeraars.

Zorg er voor dat oude pakketten die op voorraad liggen direct worden teruggehaald

20 Anderhalf jaar na de introductie van het nieuwe zelfstudiepakket maakt 15% van de kandidaat-inburgeraars nog gebruik van het oude oefenpakket. Daarmee kunnen zij zich minder goed voorbereiden op het basisexamen. We adviseren om de oude pakketten voor zover nog mogelijk terug te halen bij de tussenhandelaren en bij toekomstige vervangingen van het zelfstudiepakket actiever verouderde pakketten uit de roulatie te halen.

Voeg een select aantal vragen over het zelfstudiepakket toe aan het IEBS

21 Deze korte evaluatie heeft op basis van een uitgebreide vragenlijst inzicht geboden in de voorbereiding van kandidaat-inburgeraars. We adviseren om een select aantal vragen toe te voegen aan het registratiesysteem van het inburgeringsexamen (het IEBS) om structureel te kunnen onderzoeken wat het effect van voorbereiding is op het al dan niet slagen voor het basisexamen.

22 Het is daarbij van belang om een goede keuze te maken voor de te stellen vragen. Vragen moeten ten eerste eenvoudig van opzet zijn. Zowel voor wat betreft de vraagstelling als de antwoordmogelijkheden. Ten tweede moet het aantal vragen beperkt zijn om de registratielast bij ambassademedewerkers te beperken.

Communiqueer het doel van het voorlichtingsmateriaal duidelijker en monitor de distributie periodiek

23 Het veronderstelde doel van de ambassademedewerkers beïnvloedt de manier waarop het voorlichtingsmateriaal wordt verspreid. Daarbij blijkt dat medewerkers een ander doel van het voorlichtingsmateriaal zien dan het daadwerkelijke doel. We adviseren daarom om helderder te communiceren wat het doel van het voorlichtingsmateriaal is en dit periodiek te herhalen en te toetsen.

1. Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

24 Sinds 2006 is de Wet inburgering in het buitenland van kracht waardoor kandidaat-inburgeraars het basisexamen inburgering succesvol af moeten leggen om in aanmerking te komen voor het krijgen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd. De eigen verantwoordelijkheid van kandidaten voor het basisexamen inburgering in het buitenland is een belangrijk uitgangspunt binnen de Wet inburgering in het buitenland. Deze verantwoordelijkheid houdt onder andere in dat een potentiële inburgeraar geheel vrij is in het kiezen van de manier waarop hij of zij zich voorbereidt op dit basisexamen.

25 Het advies van de Adviescommissie Normering Inburgeringseisen³ (de commissie Franssen) stelt dat toetsing op het huidige niveau van het basisexamen impliceert dat er toegespitst materiaal moet worden ontwikkeld, waarbij zoveel mogelijk de eigen taal van de kandidaat-inburgeraars als instructietaal wordt gebruikt. Het ministerie van BZK heeft op basis van dit advies het voorbereidingsmateriaal in 18 talen ontwikkeld. Hierdoor zorgt de Nederlandse regering er voor dat kandidaat-inburgeraars met de nodige eigen inspanning een redelijke mogelijkheid hebben om te slagen voor het basisexamen.

26 Per 1 maart 2011 is het nieuwe zelfstudiepakket 'Naar Nederland' verkrijgbaar dat hoort bij het basisexamen inburgering in het buitenland. Ook zijn per 1 april 2011 nieuwe exameneisen in werking getreden. Aan het basisexamen inburgering in het buitenland is een toets 'Geletterdheid en Begrijpend Lezen' (verder: GBL) toegevoegd. Voor zowel de toets GBL als voor de al bestaande Toets Gesproken Nederlands (verder: TGN) moeten inburgeraars in plaats van voorheen over taalniveau A1-min nu over taalniveau A1 beschikken. De toets 'Kennis van de Nederlandse Samenleving' (verder: KNS) is onveranderd gebleven.

27 Sinds het voorjaar van 2011 heeft het ministerie van BZK de voorlichtingspakketten 'Naar uw partner in Nederland' verspreid op ambassades en consulaten-generaal in China, Marokko en Turkije. Het voorlichtingspakket informeert migranten over wat van hen in Nederland wordt verwacht en hoe zij van hun migratie een succes kunnen maken. Kandidaat-inburgeraars ontvangen het voorlichtingsmateriaal na het afleggen van het basisexamen. Ook zijn er cursussen/opleidingsinstituten in het buitenland die voorlichtingsmateriaal verspreiden.

28 Inmiddels is ruim anderhalf jaar gewerkt met het nieuwe zelfstudiepakket en het voorlichtingsmateriaal en hebben kandidaat-inburgeraars en ambassades de nodige ervaring met het materiaal opgedaan. Het ministerie van BZK heeft Significant daarom gevraagd om in kaart te brengen wat de ervaringen zijn met het nieuwe zelfstudiepakket en hoe goed kandidaat-inburgeraars het materiaal gebruiken en waarderen. Ook wil het ministerie weten wat kandidaat-inburgeraars en ambassademedewerkers van het voorlichtingsmateriaal vinden.

³ Inburgering getoetst. Advies over het niveau van het inburgeringsexamen in het buitenland, Commissie Franssen, 2004.

Daarmee kan het ministerie het materiaal in de toekomst verder verbeteren en zo de kandidaat-inburgeraar beter faciliteren bij de voorbereiding op het basisexamen.

1.2 Leeswijzer

29 In hoofdstuk 2 gaan we in op de doelstelling van dit onderzoek, de onderzoeksvragen en het plan van aanpak. Vervolgens bespreken we in hoofdstuk 3 en 4 de resultaten van het onderzoek. Hoofdstuk 3 behandelt de evaluatie van het zelfstudiepakket en hoofdstuk 4 behandelt de evaluatie van het voorlichtingsmateriaal. We sluiten in hoofdstuk 5 af met de conclusies en aanbevelingen.

30 In de bijlage staan de onderzoeksresultaten die we niet in de hoofdtekst noemen (bijlage A), een analyse van de respons op de vragenlijsten voor het zelfstudiepakket (Bijlage B) en de gebruikte vragenlijsten voor de evaluatie van het zelfstudiepakket (Bijlage C1) en van de evaluatie van het voorlichtingsmateriaal (Bijlage C2).

2. Doelstelling en aanpak

31 In dit hoofdstuk beginnen we met de doelstelling van het onderzoek en de operationalisering van de onderzoeksvragen (Paragraaf 2.1). Vervolgens lichten we in paragraaf 2.2 onze aanpak toe.

2.1 Doelstelling

32 De doelstelling van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de ervaringen van de gebruikers van het zelfstudiepakket en het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland'. Deze doelstelling valt uiteen in twee onderdelen:

1. De evaluatie van het zelfstudiepakket;
2. De evaluatie van het voorlichtingsmateriaal.

33 In onderstaande paragrafen werken wij de doelstellingen per component verder uit.

2.1.1 Evaluatie van het zelfstudiepakket

34 Het zelfstudiepakket is ontwikkeld om kandidaat-inburgeraars in staat te stellen zich samen met de partner voor te kunnen bereiden op het basisexamen 'Inburgering in het buitenland'. Het zelfstudiepakket bestaat uit zes onderdelen:

1. Een handleiding met daarin informatie over het basisexamen 'Inburgering in het buitenland', de voorbereiding op de drie examenonderdelen (KNS, TGN en GBL), het zelfstudiepakket en de oefentoetsen;
2. De dvd of video. De dvd of video 'Naar Nederland' toont hoe mensen in Nederland leven, hoe mensen in Nederland met elkaar omgaan en wat hun gewoonten zijn. Dit materiaal is bedoeld ter voorbereiding op de KNS-toets;
3. Het fotoboek. Bij de film 'Naar Nederland' hoort een fotoboek met een audio-cd. In het fotoboek staan honderd genummerde foto's met beelden uit de film. Bij elke foto hoort een vraag die in dezelfde volgorde op de audio-cd staat;
4. Het werkboek. Het werkboek 'Naar Nederland, Nederlands voor anderstaligen' is de officiële voorbereiding op de twee taaltoetsen. Het werkboek bevat twee onderdelen:
  - a. Taallessen waarmee de kandidaat op het vereiste niveau kan leren lezen, luisteren en spreken in het Nederlands;
  - b. Alfabetiseringslessen voor kandidaten die het Latijnse schrift niet beheersen. Omdat dit onderdeel voor een selecte groep kandidaten is bedoeld, beschouwen wij deze lessen van het werkboek als een apart onderdeel;
5. De e-learning omgeving. De 'Naar Nederland' e-learning omgeving is een uitgebreid digitaal oefenprogramma dat bedoeld is voor alle kandidaten. Het digitale oefenprogramma bevat dezelfde lessen als het werkboek. De omgeving is ook online te gebruiken, waarbij de referent van de kandidaat-inburgeraar mee kan kijken naar de vorderingen van de kandidaat;
6. De oefentoetsen. In het zelfstudiepakket zitten vier oefentoetsen die eenzelfde toetsingswijze kennen als de officiële toetsen van het basisexamen inburgering. Het betreft twee oefentoetsen voor de TGN en twee voor de GBL-toets.

- 35 De evaluatie van het zelfstudiepakket is geoperationaliseerd in de volgende vragen:
1. Hoe heeft de kandidaat zich voorbereid?
    - a. Hoeveel uur heeft de kandidaat gestudeerd voor de eerste poging? En voor eventuele vervolgpogingen?
    - b. Heeft de kandidaat begeleiding gezocht in de vorm van een cursus?
      - i. Zo ja, werd tijdens de cursus het pakket of ander materiaal gebruikt?
      - ii. Zo ja, voor welk onderdeel of onderdelen deed men de cursus?
  2. Wat zijn de algemene ervaringen van kandidaten met het zelfstudiepakket?
    - a. Sluit het pakket goed aan bij het basisexamen?
    - b. Is het zelfstudiepakket duidelijk en overzichtelijk?
    - c. Is de handleiding duidelijk en overzichtelijk?
    - d. Ontbreekt er iets in het pakket om beter aan de behoefte te voldoen? Zo ja, wat?
    - e. Van welke onderdelen is het meest gebruikgemaakt?
  3. Wat zijn de ervaringen van kandidaten met elk van de onderdelen van het zelfstudiepakket?
    - a. Is het onderdeel duidelijk en overzichtelijk?
    - b. Specifiek voor e-learning:
      - i. In welke mate is gebruikgemaakt van de e-learning omgeving?
      - ii. Heeft de referent ondersteuning geboden via de meekijkfunctie van de online e-learning?

2.1.2 Evaluatie van het voorlichtingsmateriaal

36 Om kandidaat-inburgeraars voor te bereiden op hun komst naar Nederland is voorlichtingsmateriaal voor 3 landen ontwikkeld⁴. Het voorlichtingspakket informeert migranten over wat van hen in Nederland wordt verwacht en hoe zij van hun migratie een succes kunnen maken.

- 37 De evaluatie van het voorlichtingsmateriaal is geoperationaliseerd in de volgende vragen:
1. Hoe beoordelen de ambassades het voorlichtingsmateriaal?
    - a. Is het materiaal uitnodigend om te lezen?
    - b. In hoeverre wordt het voorlichtingsmateriaal verstrekt?
  2. Hoe beoordelen de kandidaten het voorlichtingsmateriaal?
    - a. Sluit het materiaal aan bij de informatiebehoefte?
    - b. Is het materiaal uitnodigend om te lezen?
    - c. Heeft de kandidaat de verwachtingen en het gedrag aangepast door het voorlichtingsmateriaal?

2.2 Aanpak

2.2.1 Ontwerpen en uitzetten van de vragenlijsten

38 Voor dit onderzoek hebben we een vragenlijst voor de evaluatie van het zelfstudiepakket en een vragenlijst voor het evalueren van het voorlichtingsmateriaal ontwikkeld. Voor beide

⁴ Te weten: Marokko, China en Turkije.

vragenlijsten zijn de onderzoeksvragen de basis geweest. Van de leden van de begeleidingscommissie is advies ontvangen bij het ontwikkelen van de vragenlijsten.

39 Aangezien we te maken hebben met een heterogene doelgroep hebben we de vragenlijst zo eenvoudig, compact en overzichtelijk mogelijk gemaakt. Met eenvoudig bedoelen we dat de vraagstelling en antwoordmogelijkheden aansluiten bij de belevingswereld van de respondenten en dat deze begrijpelijk zijn voor mensen met verschillende opleidingsniveaus en culturele achtergronden.

40 De definitieve vragenlijsten zijn door een professioneel vertaalbureau vertaald naar 12 talen⁵, waarbij zo veel mogelijk is aangesloten bij de moedertaal van de kandidaat-inburgeraar. De vragenlijsten zijn gedurende 6 weken door medewerkers van de ambassades en consulaten-generaal uitgezet. We hebben de vragenlijsten van het zelfstudiepakket uitgezet in 11 landen op 15 ambassades of consulaten-generaal. De selectie van landen is gebaseerd op de landen met de meeste kandidaat-inburgeraars die het basisexamen de afgelopen jaren hebben afgelegd. Tabel 1 geeft een overzicht van de landen, locaties en de vertalingen van de vragenlijsten.

Land	Locatie	Taal
Brazilië	Brasilia	(Braziliaans) Portugees
	Rio	
	Sao Paulo	
China	Beijing	Engels en Mandarijn
	Guangzhou	
	Shanghai	
Filippijnen	Manilla	Engels en Tagalog
Ghana	Accra	Engels
Indonesië	Jakarta	Engels en Bahasa
Iran	Teheran	Engels en Farsi
Marokko	Rabat	Engels en Marokkaans Arabisch
Oekraïne	Kiev	Oekraïens en Russisch
Pakistan	Islamabad	Engels, Farsi en Urdu
Rusland	Moskou	Russisch
Thailand	Bangkok	Thai

Tabel 1: Landen en locaties waar vragenlijsten in welke taal zijn uitgezet⁶

41 We hebben de betrokken medewerkers van de ambassades en consulaten-generaal aan het begin van het onderzoek zowel schriftelijk als telefonisch geïnstrueerd over het afnemen van de vragenlijsten. Gedurende het onderzoek hebben we daarnaast regelmatig contact gehad met een direct betrokkene op iedere locatie om de voortgang te bespreken.

⁵ Hierbij hebben de vertalers een spiegelvertaling toegepast: de vragenlijsten zijn eerst naar de buitenlandse taal vertaald en vervolgens is deze vertaling door een onafhankelijke andere vertaler terug vertaald. De resultaten zijn met elkaar vergeleken om te garanderen dat de vertaling juist is.

⁶ In Sint Petersburg (Rusland) en Hong Kong (China) zijn geen vragenlijsten uitgezet omdat we een te lage respons verwachtten op basis van het aantal kandidaat-inburgeraars die daar het basisexamen afleggen.

42 Voor de vragenlijsten van de zelfstudiepakketten is aan de ambassademedewerkers gevraagd om de vragenlijst direct na afloop van het basisexamen onder de aandacht van de kandidaat-inburgeraar te brengen. Na afloop van het invullen van de vragenlijst hebben ambassademedewerkers nog aanvullende gegevens over de kandidaat-inburgeraar genoteerd. De volledige vragenlijst staat in bijlage C.

43 De vragenlijst over het voorlichtingsmateriaal gaat in op wat de kandidaat-inburgeraar in Nederland heeft gedaan naar aanleiding van het voorlichtingsmateriaal om een succes te maken van zijn of haar migratie. Om die reden is het alleen mogelijk om de vragenlijsten in Nederland uit te zetten. We hebben de vragenlijsten uitgezet bij kantoren van de IND, die de vragenlijsten hebben uitgedeeld aan huwelijksmigranten uit China, Marokko en Turkije die zich bij het loket meldden voor de aanvraag van de VVR. Door de lage respons op de vragenlijsten is de onderzoeksperiode voor het voorlichtingsmateriaal verlengd van 6 weken naar 8 weken.

2.2.2 Interviews

44 Voor het meenemen van het oordeel van de ambassademedewerkers hebben we per telefoon semi-gestructureerde interviews gehouden met ambassademedewerkers die te maken hebben met het voorlichtingsmateriaal. Het betreft medewerkers van in totaal 6 locaties in China, Marokko en Turkije.

2.2.3 Externe bronnen

45 Naast de interviews en de vragenlijst gebruiken we externe bronnen om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Dit zijn de gebruiksstatistieken van de e-learning omgeving van Edia en Registratiegegevens uit het IEBS.

46 Edia beheert de e-learning omgeving en heeft inzicht in de mate van gebruik. De e-learning omgeving is zowel via dvd (standalone) als online te gebruiken. Alleen voor de online variant kan Edia gegevens aanleveren.

47 De resultaten van het inburgeringsexamen en de persoonskenmerken van de kandidaat-inburgeraars staan in het IEBS geregistreerd. We gebruiken deze informatie om te kijken of de respondenten representatief zijn voor de kandidaten die in de betreffende periode het basisexamen hebben afgelegd. Daarnaast achterhalen we of iemand is geslaagd (als dat nog niet ingevuld was op de vragenlijst) en het hoeveelste examen het betreft.

2.2.4 Presentatie van de gegevens

48 In de rapportage beschrijven we de onderzoeksresultaten en waar mogelijk presenteren we deze grafisch. Om de figuren makkelijk te kunnen interpreteren en consistentie te bevorderen hanteren we per type vraag een gelijke weergave. Deze zijn:

1. Een taartdiagram voor vragen waarbij slechts 1 antwoord mogelijk is. Antwoorden bij dit type vraag tellen per definitie op tot 100%;

S I G N I F I C A N T

2. Staafdiagrammen voor stellingen en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn. De antwoorden bij deze vragen tellen niet op tot 100%;
  3. Histogrammen voor schaalscores. Een schaalscore is een vertaling van de antwoorden op vragen die op een vijfpuntsschaal uitgevraagd zijn. Een voorbeeld van een vijfpuntsschaal is 'Helemaal mee oneens' tot 'Helemaal mee eens'. Een schaalscore van 1 komt daarbij overeen met 'Helemaal mee oneens' en een schaalscore van 5 komt overeen met 'Helemaal mee eens'.
- 49 Als de figuur een directe weergave van de antwoorden op een vraag is, staat de betreffende vraag er boven. Als de informatie een afgeleide van de antwoorden op één of meerdere vragen is, worden de vragen niet getoond.
- 50 Bij vragen met meer dan 50 respondenten presenteren we de resultaten in percentages. Bij een lager aantal respondenten is een percentage geen goede weergave voor de gehele populatie. Om die reden presenteren we de resultaten bij 50 of minder respondenten in aantallen.
- 51 De resultaten worden afgerond op gehele percentages. Door afrondingsverschillen tellen de getoonde percentages daarom niet altijd op tot 100%.

3. Resultaten evaluatie zelfstudiepakket

52 In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van de evaluatie van het zelfstudiepakket. Het hoofdstuk begint met een toelichting op de respons en de analyse. Vervolgens rapporteren we de resultaten. Hierbij hanteren wij de volgorde van de vragenlijst. In paragraaf 3.4 sluiten we af met een analyse van de verschillen tussen respondenten die slagen en respondenten die niet slagen.

3.1 Dataverzameling

53 Over het zelfstudiepakket zijn 292 vragenlijsten ingevuld. Daarvan hebben we 18 vragenlijsten verwijderd uit de analyse omdat de kwaliteit van het invullen onvoldoende⁷ bleek te zijn. Uiteindelijk blijven er 274 vragenlijsten over.

54 De doelgroep is zeer heterogeen, soms met een lage opleiding en met weinig ervaring met het invullen van dit soort vragenlijsten. Dat betekent dat de resultaten niet in alle gevallen verklaarbaar zijn en dat resultaten van vragen elkaar soms tegenspreken. De resultaten moeten daarom met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de resultaten hebben we, waar mogelijk, de uitkomsten vergeleken met gegevens uit andere bronnen. Daaruit bleek dat ondanks de eerdere genoemde kanttekeningen de resultaten goed aansluiten op wat verwacht kan worden.

55 In de analyse hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- a. Antwoorden op poortvragen bepalen of vervolgvragen worden meegenomen. De antwoorden van een kandidaat die bijvoorbeeld aangeeft het fotoboek niet gebruikt te hebben worden niet meegenomen in de analyse van wat deze persoon vindt van het fotoboek;
- b. Ongeldig ingevulde vragen zijn niet meegenomen in de analyse. Dit geldt bijvoorbeeld indien een respondent zowel man als vrouw aanvinkt;
- c. Bij schaalvragen moet minimaal de helft van de onderliggende vragen door de respondent ingevuld zijn;
- d. Deels ingevulde vragenlijsten zijn meegenomen tot waar ze ingevuld zijn.

56 De onderlinge verschillen in resultaten tussen de vragenlijsten zijn over het algemeen klein. Dit leidt enerzijds tot duidelijke conclusies, maar maakt het onmogelijk om uitspraken te doen over significante verschillen tussen groepen respondenten. In een aantal gevallen doen we wel uitspraken over verschillen tussen groepen om meer inzicht te geven in de voorbereiding en om uitkomsten te duiden. Deze verschillen zijn echter nooit significant en moeten daarom met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

57 Op het gebied van persoonskenmerken komen de respondenten overeen met de populatie die gedurende de onderzoeksperiode het examen heeft afgelegd. Van de respondenten is 80% vrouw, wat nauw aansluit bij de 77% vrouwen in de populatie die gedurende de onderzoeksperiode het

⁷ Redenen om uit te sluiten zijn te weinig ingevulde vragen of vragenlijsten waarbij uit het invulgedrag blijkt dat de kandidaat de vragenlijst onvoldoende begreep of de vragenlijst niet serieus heeft ingevuld.

examen hebben afgelegd. Voor zowel de respondenten als de gehele populatie geldt dat ze gemiddeld 32 jaar oud zijn.

58 De resultaten van de respondenten en de populatie komen niet overeen. Gedurende de onderzoeksperiode slaagt 73% van alle kandidaat-inburgeraars voor het basisexamen, terwijl de respondenten voor 80% slagen. Dit verschil zit met name in de TGN (respondenten 92% tegenover de populatie 84% geslaagd) en de GBL-toets (respondenten 86% tegenover de populatie 79% geslaagd). In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaan we verder in op de verschillen tussen kandidaat-inburgeraars die geslaagd zijn en kandidaat-inburgeraars die niet geslaagd zijn.

3.2 79% van de kandidaten maakt gebruik van het zelfstudiepakket, 28% volgt een cursus

59 Als eerste hebben we gekeken hoe vaak een examenkandidaat gebruikmaakt van verschillende voorbereidingsmogelijkheden. Figuur 1 toont hoe de respondenten zich hebben voorbereid op het basisexamen. De voornaamste manier van voorbereiden is met het zelfstudiepakket (79%) of met een cursus (28%). Bijna de helft van de respondenten geeft aan ook te oefenen met de partner en een bijna een kwart luistert of kijkt Nederlandse radio of TV.

60 Van de kandidaat-inburgeraars bereidt 79% zich voor met het zelfstudiepakket⁸. Het grootste deel geeft aan het nieuwe zelfstudiepakket te gebruiken (60%), terwijl een minderheid (15%) het oude pakket gebruikt. Verder geeft 22% aan een cursus met het zelfstudiepakket gebruiken. Van de respondenten geeft 12% aan een ander studiepakket dan het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' te gebruiken.

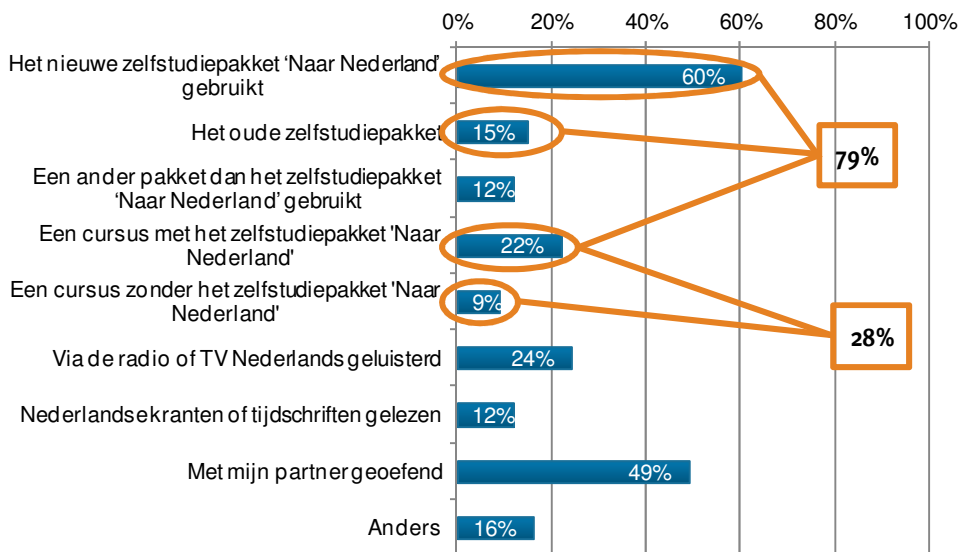
61 28% van de respondenten geeft aan een cursus gevolgd te hebben. Het grootste deel geeft aan dit met behulp van het zelfstudiepakket te doen (22%), een klein deel geeft aan het zonder het zelfstudiepakket te doen (9%)⁹.

⁸ Dit is ongelijk aan de som van de individuele percentages omdat respondenten meer dan 1 optie aan kunnen vinken. Als men bijvoorbeeld het nieuwe zelfstudiepakket op een cursus heeft gebruikt, ligt het voor de hand dat men 2 antwoorden geeft.

⁹ Ook dit is ongelijk aan de som van de percentages doordat respondenten meerdere antwoorden kunnen geven en een aantal respondenten allebei ingevuld hebben.

Hoe heeft u zich voorbereid op het basisexamen inburgering? (N=274)

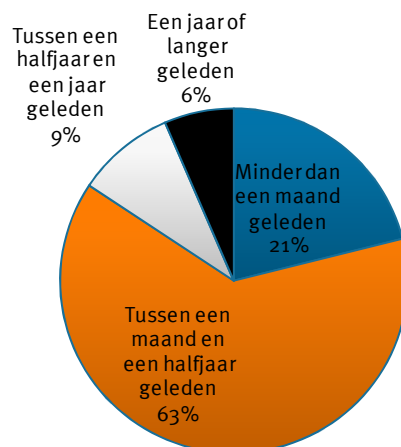

Figuur 1: Vorbereidingsmogelijkheden op het basisexamen¹⁰

62 Om een beeld te krijgen van hoe lang een kandidaat studeert hebben we kandidaat-inburgeraars gevraagd om aan te geven wanneer ze zijn begonnen en hoeveel uur ze aan voorbereiding hebben besteed.

63 Kandidaat-inburgeraars beginnen doorgaans tussen een maand en een halfjaar voorafgaand aan het basisexamen met studeren (63% van de respondenten). 21% begint minder dan een maand voorafgaand aan het examen en in totaal 15% start eerder dan een half jaar voor het afleggen van het basisexamen.

Wanneer bent u begonnen met het studeren voor het basisexamen inburgering? (N=185)

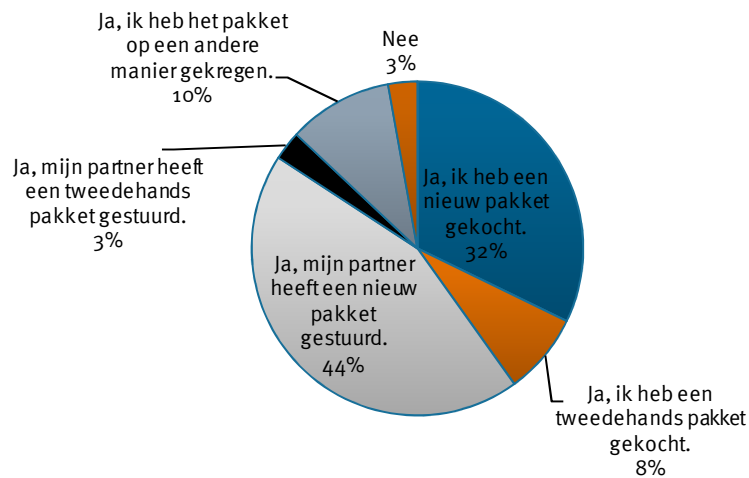
Figuur 2: Tijd tussen starten met voorbereiden en het basisexamen

¹⁰ Zie voetnoot 8 en 9.

64 Uit de analyse van de gegevens blijkt dat respondenten moeite hebben om een inschatting te maken van het aantal uren die zij hebben besteed aan studie. Het aantal opgegeven uren loopt zeer sterk uiteen, waarbij 25% aangeeft minder dan 3 uur aan de totale studie te besteden en 10% aangeeft meer dan 500 uur te besteden¹¹. Minder dan 3 uur voorbereiding lijkt onwaarschijnlijk, waardoor respondenten bij ons de indruk wekken de vraag niet goed te begrijpen of niet goed kunnen beantwoorden. Om die reden rapporteren we verder geen resultaten over de voorbereidingstijd.

65 We hebben vervolgens onderzocht of de respondenten gebruikmaken van een tweedehands pakket. Met een tweedehands pakket loopt de kandidaat-inburgeraar een risico dat het materiaal incompleet is, niet goed functioneert (dvd) of niet meer goed aansluit op het huidige basisexamen (oud oefenpakket). Uit het onderzoek blijkt dat 11% een tweedehands pakket gebruikt, waarbij 8% het pakket zelf koopt en 3% het pakket door de partner krijgt toegestuurd. Het pakket wordt door 76% als nieuw gekocht, waarbij 32% dit zelf doet en 44% het door de partner krijgt toegestuurd. Opgeteld betekent dit dat de referent 47% van de pakketten koopt en verzendt. Figuur 3 toont deze gegevens. Bij de analyses over het niet gebruiken van onderdelen analyseren we ook of dit mogelijk veroorzaakt wordt door gebruik van tweedehands pakketten.

Heeft u of uw partner het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gekocht? (N=177)

Figuur 3: Wijze van verkrijgen van het zelfstudiepakket

66 De gegevens met betrekking tot de gebruikers van het zelfstudiepakket uit de vragenlijsten kunnen we vergelijken met de daadwerkelijke verkoopcijfers. Als 79% van de kandidaat-inburgeraars het zelfstudiepakket gebruikt en 11% het pakket tweedehands koopt, schaft 70% het zelfstudiepakket nieuw aan¹². In geheel 2010 hebben 9.450 kandidaat-inburgeraars het basisexamen afgelegd en in diezelfde periode zijn 6.496 oefenpakketten verkocht¹³.

¹¹ Dit is na een uitbijteranalyse om de meest extreme antwoorden uit de gegevens te verwijderen.

¹² Berekend als volgt: $79\% \times (100\% - 11\%) = 70\%$.

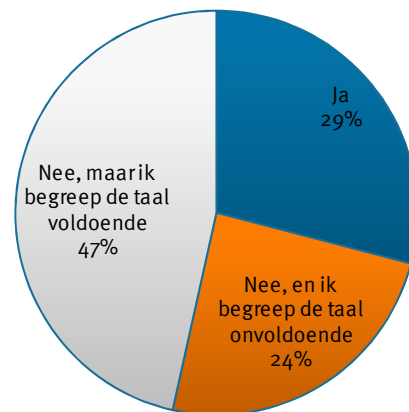
¹³ Monitor Inburgeringsexamen Buitenland 2010, Significant, 3 maart 2011.

Daaruit blijkt dat 68% een oefenpakket heeft aangeschaft, wat redelijk overeenkomt met het percentage van 70% dat uit de vragenlijsten blijkt¹⁴.

67 Voor het leren van een andere taal is het belangrijk dat een student de instructietaal voldoende begrijpt. Om die reden hebben we gevraagd naar de aansluiting van de taal van het zelfstudiepakket en de taal van de kandidaat-inburgeraar. Zoals uit figuur 4 blijkt geeft 29% van de respondenten aan dat het zelfstudiepakket in de moedertaal is. Daarnaast geeft 47% aan dat het pakket niet in moedertaal is, maar dat het begrip van de instructietaal voldoende is voor de voorbereiding. Een kwart geeft aan dat de moedertaal niet aansluit op de instructietaal, maar dat men de instructietaal ook onvoldoende begrijpt om zich voor te bereiden op het basisexamen.

68 Hoewel het aantal respondenten te klein is om significante uitspraken te doen, valt er wel een beeld over verschillen tussen nationaliteiten uit de gegevens te destilleren. Kandidaat-inburgeraars uit Brazilië (N=18) en de Filippijnen (N=15) geven vooral aan dat het pakket niet in de eigen moedertaal is, maar dat ze de instructietaal wel voldoende machtig zijn. Voor Brazilië is het zelfstudiepakket beschikbaar in het Europees Portugees, een taal die licht afwijkt van Braziliaans Portugees. Voor de Filippijnen is het zelfstudiepakket in het Engels, een taal die daar de lingua franca is, maar waar de moedertaal veelal Tagalog is. Kandidaat-inburgeraars uit Rusland (N=15) en Thailand (N=19) geven relatief vaak aan dat het zelfstudiepakket wel in de eigen moedertaal beschikbaar is. Dit sluit aan bij de beschikbaarheid van een Russisch en een Thais zelfstudiepakket. Voor China (N=19), Ghana (N=25), Indonesië (N=28) en Marokko (N=27) komen de resultaten overeen met het beeld dat in figuur 4 geschetst wordt. Voor deze 4 landen geldt dat er meerdere talen binnen een land gesproken worden.¹⁵

Was de taal van het zelfstudiepakket dezelfde taal als uw moedertaal? (N=172)

Figuur 4: Aansluiting van de instructietaal van het zelfstudiepakket¹⁶

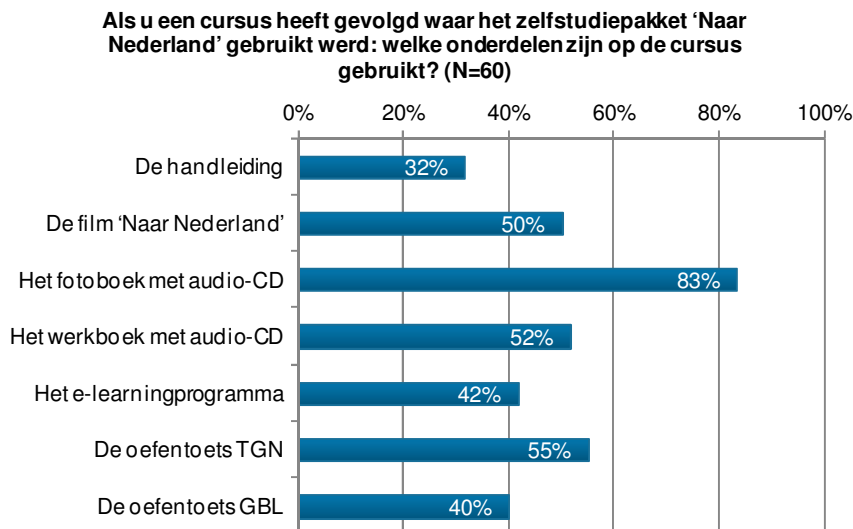
¹⁴ Een dergelijke analyse kan niet over een recentere periode uitgevoerd worden. De introductie van het nieuwe zelfstudiepakket per maart 2011 vertroebelt de verkoopcijfers omdat tussenhandelaren een voorraad opbouwen. Zo zijn tot en met juni 2012 meer zelfstudiepakketten verkocht dan het aantal kandidaten dat het basisexamen heeft afgelegd.

¹⁵ Bron voor informatie over talen: www.ethnologue.com.

¹⁶ De antwoordcategorieën zijn voor de leesbaarheid ingekort. De volledige antwoorden luiden 'Nee, en ik begreep de taal van het zelfstudiepakket onvoldoende om te studeren voor het basisexamen inburgering' en 'Nee, maar ik begreep de taal van het zelfstudiepakket voldoende om te studeren voor het basisexamen inburgering'.

69 Zoals figuur 1 toont volgt 28% van de kandidaat-inburgeraars een cursus. Hoewel de verschillen tussen landen niet significant zijn, lijken er wel verschillen te bestaan. Op de Filippijnen (12 van de 22 respondenten) en in Thailand (17 van de 42) volgen relatief veel kandidaat-inburgeraars een cursus, terwijl men dit Brazilië (2 van de 20 respondenten), Moskou (3 van de 23) en China (5 van de 28) relatief weinig doet. In Ghana, Indonesië en Marokko ligt het volgen van cursussen rondom het gemiddelde.

70 Vervolgens hebben we gevraagd hoe vaak kandidaat-inburgeraars de verschillende onderdelen van het zelfstudiepakket op een cursus gebruiken. Het blijkt dat de mate van gebruik van de onderdelen van de cursus sterk verschilt. Het fotoboek wordt met 83% het meest gebruikt, op afstand gevolgd door de oefentoets TGN (55%), het werkboek (52%) en de film 'Naar Nederland' (50%). De handleiding en de oefentoets GBL wordt op respectievelijk 32% en 40% van de cursussen gebruikt. Figuur 5 toont deze gegevens.

Figuur 5: Gebruik van onderdelen van het zelfstudiepakket op cursussen

71 De laatste vraag met betrekking tot de cursus betreft een aantal stellingen. In figuur 6 tonen we de stellingen en het percentage dat daar mee instemt¹⁷. Cursussen worden in meerderheid in het land van herkomst gevolgd (85%), al geeft ook nog 29% aan de cursus in Nederland te hebben gevolgd. Men volgt de cursus doorgaans ter voorbereiding op alle drie de toetsen van het basisexamen.

72 Bijna 80% van de respondenten heeft direct contact met een docent Nederlands. Verder geeft 49% aan dat de docent de moedertaal van de respondent spreekt, terwijl 57% aangeeft dat de docent een andere taal dan de moedertaal spreekt¹⁸.

¹⁷ Een aantal stellingen zijn het complement van elkaar, waardoor de percentages tot 100% op zouden moeten tellen. Dat dit in de resultaten niet altijd zo is komt doordat niet iedere stelling door dezelfde respondenten is ingevuld en respondenten mogelijk de vraag niet goed hebben begrepen.

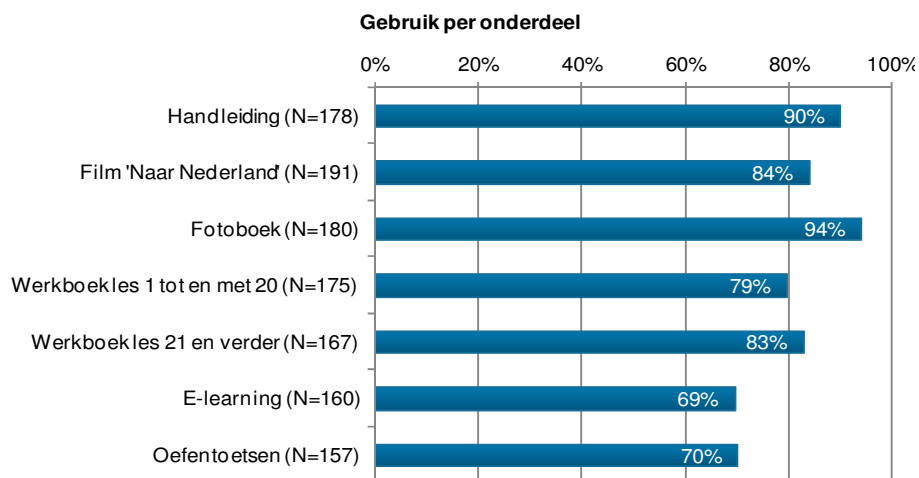
¹⁸ Zie voetnoot 17.

Figuur 6: Percentage dat instemt met stellingen over de cursus

3.3 Het zelfstudiepakket wordt in de volle breedte benut

Het nieuwe zelfstudiepakket 'Naar Nederland' bestaat uit 7 onderdelen. Figuur 7 toont het percentage respondenten dat aangeeft het onderdeel gebruikt te hebben. In totaal leest of beluistert 90% van de respondenten de handleiding. Van het studiemateriaal wordt het basis-materiaal (film 'Naar Nederland', het fotoboek en het werkboek) het vaakst gebruikt, in alle gevallen meer dan 79%. De aanvullende studie- en oefenmogelijkheden (e-learning en oefentoetsen) worden door 69% en 70% van de respondenten gebruikt.

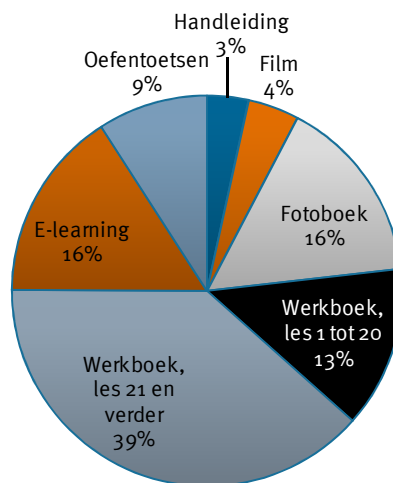

Figuur 7: Percentage respondenten dat een onderdeel van het zelfstudiepakket gebruikt heeft¹⁹

¹⁹ Bij het gebruik van de 2 onderdelen van het werkboek zijn ook de respondenten meegeteld die de lessen alleen via e-learning hebben gevolgd.

73 We hebben kandidaat-inburgeraars gevraagd hoeveel uur men per onderdeel heeft besteed. Uit de analyse van de gegevens blijkt dat respondenten moeite hebben om een inschatting te maken van het aantal uur. Om die reden rapporteren we niet over het aantal uur per onderdeel. Omdat de vraag per onderdeel op dezelfde manier niet goed wordt beantwoord, kunnen we wel voorzichtige resultaten geven over de verschillen die we zien in de opgegeven tijdsbesteding. Dat doen we door niet over absolute tijdsbesteding per onderdeel te rapporteren, maar door het relatief ten opzichte van de totale tijdsbesteding weer te geven. De resultaten tonen we in figuur 8.

74 Ruim de helft van de tijd besteden kandidaat-inburgeraars aan het werkboek. Aan e-learning en het fotoboek besteedt men allebei ongeveer een zesde van de tijd. De oefentoetsen nemen ongeveer een tiende van de tijd in beslag. De minste tijd wordt besteed aan de handleiding en de film, allebei minder dan 5% van de totale tijd.

Figuur 8: Aandeel in tijdsbesteding per onderdeel als percentage van de totale tijdsbesteding aan het zelfstudiepakket

75 In onderstaande alinea's bespreken we de resultaten per onderdeel en gaan we waar mogelijk in op de redenen waarom een onderdeel niet veel gebruikt wordt.

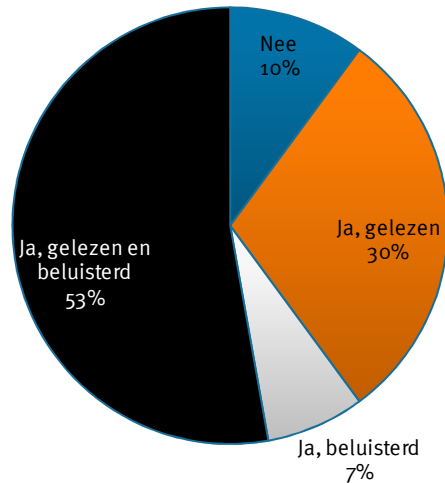
3.3.1 De handleiding

76 De handleiding bevat informatie over het basisexamen inburgering in het buitenland, de voorbereiding op de drie examenonderdelen (KNS, TGN en GBL), het zelfstudiepakket en de oefentoetsen. De handleiding is zowel op schrift gesteld als ingesproken op een audio-cd. Het biedt daarmee ook de mogelijkheid om het luisteren in het Nederlands te oefenen.

77 In totaal geeft 90% van de respondenten aan de handleiding te lezen of te beluisteren, waarbij 53% beide doet (zie figuur 9). Van de 18 respondenten die de handleiding niet bestudeerd hebben, waren er 11 die een tweedehands pakket (3 respondenten) of een oud zelfstudiepakket hadden (8 respondenten). Dat is samen 61% van de respondenten die de handleiding niet bestudeerd hebben, terwijl van de overige respondenten slechts 25% een oud of tweedehands pakket heeft.

Hoewel de aantallen klein zijn en het niet significant aan te tonen is, lijkt het er wel op dat niet bestuderen van de handleiding samenhangt met gebruik van tweedehands of oude pakketten.

Heeft u de handleiding gelezen en/of beluisterd? (N=178)

Figuur 9: Gebruik van de handleiding

3.3.2 De film 'Naar Nederland'

78 De dvd of video 'Naar Nederland' toont hoe mensen in Nederland leven, hoe men met elkaar omgaat en wat de gewoonten zijn. Dit materiaal is bedoeld ter voorbereiding op de KNS-toets. Daarnaast kan de kandidaat-inburgeraar oefenen met het luisteren naar de Nederlands taal.

79 Van de respondenten geeft 84% aan dat ze de film 'Naar Nederland' hebben bekeken. Aan de 31 respondenten die de film niet hebben bekeken hebben we gevraagd wat daarvan de reden is. Uit hun antwoorden ontstaat geen duidelijk beeld over de redenen waarom ze de film niet hebben bekeken. Ook is er geen oververtegenwoordiging van respondenten die over een oud of een tweedehands pakket beschikken.

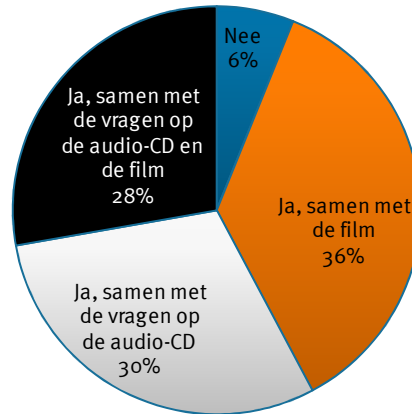
3.3.3 Het fotoboek

80 Bij de film 'Naar Nederland' hoort een fotoboek met een audio-cd. In het fotoboek staan honderd genummerde foto's met beelden uit de film. Bij elke foto hoort een vraag die in dezelfde volgorde op de audio-cd staat. In totaal geeft 94% aan het fotoboek gebruikt te hebben, waarmee het fotoboek het vaakst gebruikt wordt van alle onderdelen.

81 De aanbevolen studiemethode van studeren met fotoboek, audio-cd en film wordt door 28% van de respondenten aangegeven. Daarnaast geeft 30% aan zonder fotoboek en 36% zonder audio-cd gestudeerd te hebben. Deze laatste cijfers sluiten niet aan op de antwoorden over het gebruik van het fotoboek en ook studeren zonder audio-cd is geen reële studiemethode. Mogelijk waren de antwoordcategorieën in geval van gebruik van het fotoboek te ingewikkeld om goed te interpreteren.

82 Slechts 11 respondenten geven aan het fotoboek niet te hebben gebruikt. Dit aantal is te laag om verklaringen te geven over het niet gebruiken van het fotoboek.

Heeft u het fotoboek gebruikt? (N=180)

Figuur 10: Gebruik van het fotoboek

3.3.4 Het werkboek

83 Het werkboek 'Naar Nederland, Nederlands voor anderstaligen' is de officiële voorbereiding op de GBL-toets en de TGN. Bij het werkboek horen audio-cd's om te ondersteunen bij de lessen. Het werkboek bevat twee onderdelen:

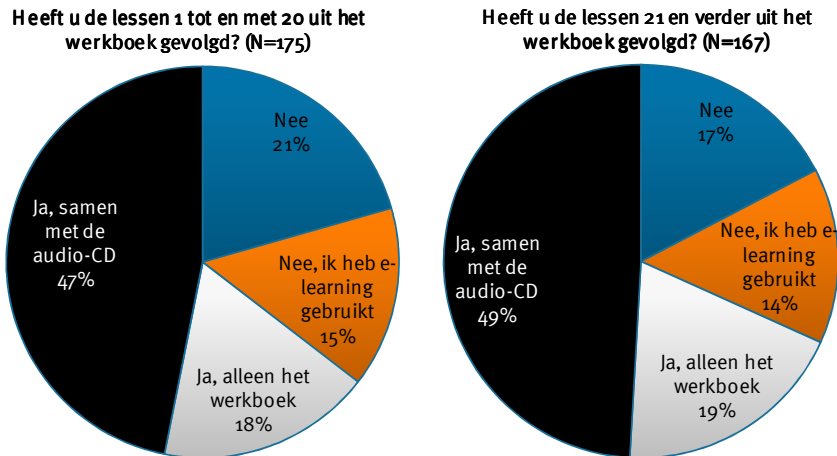
- a. Lessen 1 tot en met 20. Alfabetiseringslessen voor kandidaten die het Latijnse schrift niet beheersen;
- b. Lessen 21 en verder. Taallessen waarmee de kandidaat op het vereiste niveau kan leren lezen, luisteren en spreken in het Nederlands.

84 In figuur 11 wordt getoond of en op welke manier respondenten het werkboek gebruiken, uitgesplitst naar de twee onderdelen van het werkboek. Er zijn maar kleine verschillen tussen het gebruik van de twee onderdelen van het werkboek. Les 1 tot en met 20 uit het werkboek wordt door 65% gebruikt en nog eens 15% geeft aan dat ze deze lessen via e-learning hebben bestudeerd. Voor de lessen 21 en verder zijn deze percentages respectievelijk 68% en 14%. Van de gebruikers van het werkboek geeft ook een ruime meerderheid aan het werkboek in combinatie met de audio-cd te gebruiken.

85 De belangrijkste reden voor het niet gebruiken van het werkboek is dat respondenten niet in het bezit zijn van het werkboek. Van de 36 respondenten voor les 1 tot en met 20 die het werkboek niet gebruikt hebben, geven 13 respondenten aan het werkboek niet te hebben. Voor les 21 en verder zijn deze aantallen respectievelijk 15 van de 30 (zie ook bijlage A). Het werkboek is geen onderdeel van het oude oefenpakket. Het blijkt dat gebruikmaken van een oud oefenpakket een deel verklaart van het niet bezitten van een werkboek. Van de 13 kandidaten die aangeven voor les 1 tot en met 20 het werkboek niet te hebben, hadden 8 kandidaten een oud oefenpakket. Voor les 21 en verder zijn deze cijfers 10 van de 15.

86 18% van de respondenten geeft aan het werkboek zonder de audio-cd's te gebruiken. Doordat slechts een klein aantal respondenten ingevuld heeft waarom ze de audio-cd's niet gebruiken kunnen we geen conclusies trekken over de achtergrond.

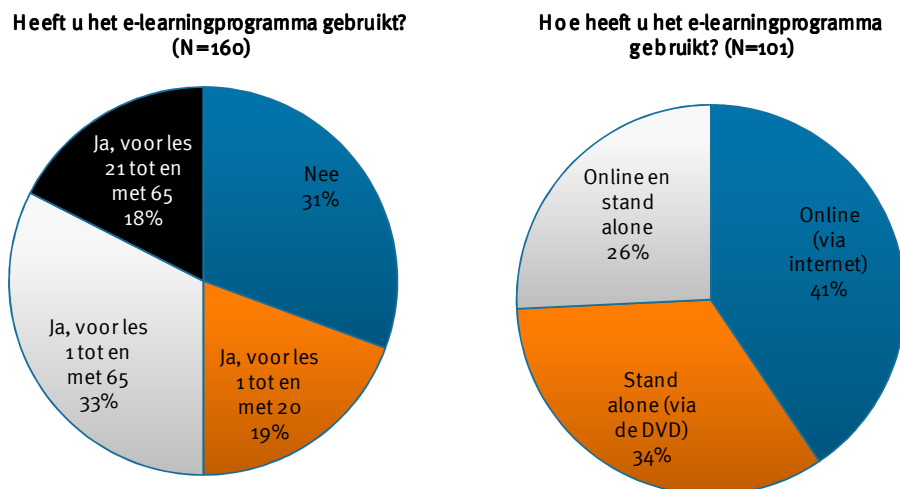

Figuur 11: Gebruik van de twee onderdelen van het werkboek

3.3.5 E-learning

87 De *Naar Nederland* e-learning omgeving is een digitaal oefenprogramma dat is bedoeld voor alle kandidaten. Het digitale oefenprogramma bevat dezelfde lessen als het werkboek. De omgeving is ook online te gebruiken, waarbij de referent van de kandidaat-inburgeraar mee kan kijken naar de vorderingen van de kandidaat. Net als bij het werkboek kent e-learning twee onderdelen, lessen 1 tot en met 20 voor alfabetisering en lessen 21 en verder voor taallessen.

88 69% van de respondenten geeft aan e-learning te gebruiken. De meerderheid (33%) gebruikt het om voor alle lessen te studeren. 19% van de respondenten gebruikt e-learning alleen voor les 1 tot en met 20 en 18% gebruikt e-learning voor les 21 en verder.

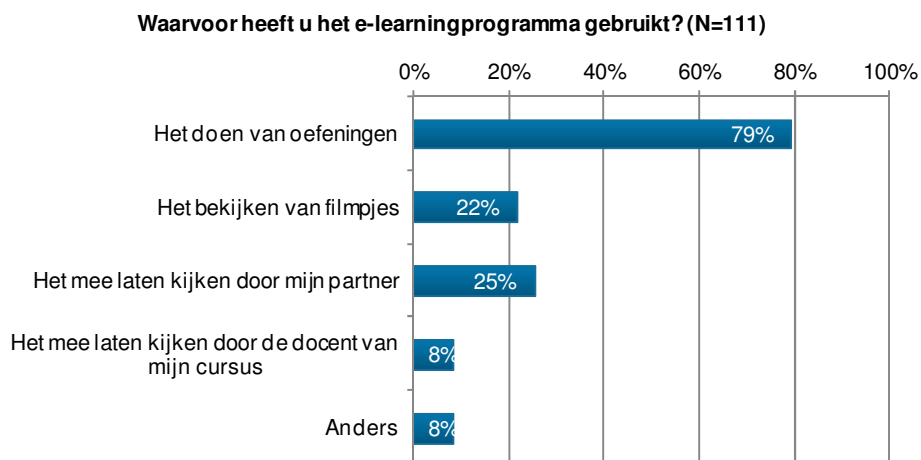

Figuur 12: Gebruik van het e-learningprogramma

89 De respondenten gebruiken e-learning zowel standalone via de dvd (60% van de respondenten) en online (67% van de respondenten), zoals blijkt uit figuur 12. Op basis van gegevens van Edia kunnen we meer zeggen over het gebruik. Sinds het uitgeven van het zelfstudiepakket tot en met oktober 2011 zijn 10.586 tokens voor e-learning verkocht²⁰. In diezelfde periode zijn er 3.756 tokens geactiveerd, wat neerkomt op 35% van het totaal aantal verkochte tokens²¹. In die periode heeft men 165.310 keer ingelogd, een gemiddelde van 44 keer per geactiveerd token. Per sessie dat men ingelogd is besteedt de kandidaat-inburgeraar 28 minuten in de online e-learning omgeving.

90 Referenten hebben de mogelijkheid om via de online e-learning omgeving mee te kijken naar de vorderingen van de kandidaat-inburgeraar. In totaal hebben 1.531 personen ingelogd als referent. Dat betekent dat bij 42% van de geactiveerde tokens de referent minimaal één maal heeft ingelogd.

91 We hebben de gebruikers van e-learning ook gevraagd waarvoor ze het gebruikt hebben. Het grootste deel (79%) gebruikt e-learning voor het maken van oefeningen. Nog eens een kwart geeft aan dat zijn of haar partner meekijkt. Verder maakt 22% gebruik van de filmpjes binnen het e-learningprogramma en 8% laat de docent van de cursus meekijken. Deze informatie tonen we ook in figuur 13.

Figuur 13: Toepassing van het e-learningprogramma

92 Vervolgens hebben we de respondenten gevraagd op welke manier de partner hen geholpen heeft via e-learning. De antwoorden op die vraag doen ons echter vermoeden dat men de vraag verkeerd geïnterpreteerd heeft: 86% geeft aan dat de partner geholpen heeft, terwijl uit de gegevens van Edia blijkt dat dit maximaal 42% is en dat uit een eerder gestelde vraag blijkt dat het ongeveer een kwart is. Om die reden zien we de resultaten als onvoldoende betrouwbaar. Voor de compleetheid staan de resultaten wel in bijlage A.

²⁰ 6.415 in 2011 en 4.171 in 2012 (tot en met oktober).

²¹ Dit betekent niet dat 65% niet gebruikt wordt. Mogelijk ligt het bijbehorend zelfstudiepakket nog in de boekhandel of is de kandidaat-inburgeraar nog niet begonnen met studeren.

93 Tot nu toe is 35% van de tokens geactiveerd. Op basis van de vragenlijsten zou ongeveer 46% van de kandidaat-inburgeraars een token moeten activeren²². De gegevens uit de vragenlijsten en de gegevens aangeleverd door Edia kunnen we echter niet direct aan elkaar koppelen omdat we niet exact kunnen bepalen hoeveel tokens er in het bezit van kandidaat-inburgeraars zijn²³. Van de verkochte tokens zal het uiteindelijk geactiveerde percentage dus hoger liggen dan de cijfers van Edia aangeven. Daar rekening mee houdend sluiten de resultaten uit de vragenlijsten aan op het daadwerkelijk gebruik van online e-learning.

94 Er zijn 49 respondenten die aangeven het e-learning pakket niet gebruikt te hebben. De redenen die ze daar voor opgeven zijn zeer divers en we kunnen er geen duidelijke conclusie over trekken. Onder respondenten die e-learning niet gebruiken is er sprake van een lichte oververtegenwoordiging van gebruikers van het oude zelfstudiepakket (12 van de 49) ten opzichte van de overige respondenten (16 van de 111). Dit sluit aan bij het ontbreken van het onderdeel e-learning in het oude zelfstudiepakket.

3.3.6 Oefentoetsen

95 In het zelfstudiepakket zitten vier oefentoetsen die eenzelfde toetsingswijze kennen als de officiële toetsen van het basisexamen inburgering. Het betreft twee oefentoetsen voor de TGN en twee voor de GBL-toets.

96 70% van de respondenten heeft minimaal één oefentoets gemaakt. De oefentoets voor TGN wordt het vaakst afgelegd: 61% van de respondenten maakt deze. De oefentoets voor geletterdheid en begrijpend lezen wordt door 47% gemaakt. In figuur 14 staan de genoemde percentages.

97 De resultaten uit de vragenlijsten sluiten nauw aan bij de resultaten in de monitor inburgering. Op basis van de vragenlijsten blijken er 30% meer oefentoetsen TGN dan oefentoetsen GBL afgelegd te worden²⁴. Uit de meeste recente monitor inburgering blijkt dat er over de eerste helft van 2012 1.792 oefentoetsen TGN afgelegd zijn tegenover 1.391 oefentoetsen GBL²⁵. Dit is gelijk aan 29% meer afgelegde oefentoetsen TGN dan afgelegde oefentoetsen GBL en sluit zeer nauw aan op de resultaten uit de vragenlijst.

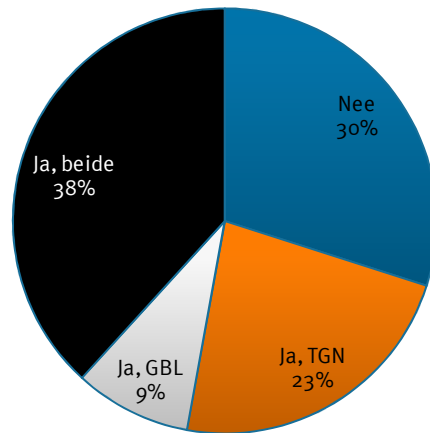
²² Van de respondenten die het zelfstudiepakket gebruiken, maakt 70% gebruik van e-learning, waarvan weer 66% online. Dit komt neer op 46% van de gebruikers van het zelfstudiepakket.

²³ Een token is onderdeel van het zelfstudiepakket. Een deel van de zelfstudiepakketten wordt verkocht aan tussenpartijen en kan daar nog op voorraad liggen.

²⁴ De berekening is als volgt: $(61\% - 47\%) / 47\%$.

²⁵ Monitor inburgeringsexamen buitenland - Eerste helft van 2012, Significant, 3 oktober 2012.

Heeft u de oefentoetsen gemaakt? (N=157)

Figuur 14: Gebruik van de oefentoetsen

98 In figuur 15 staan de antwoorden van respondenten over het niet gebruiken van de oefentoetsen. De voornaamste redenen waarom men de oefentoetsen niet maakt zijn het niet hebben van een telefoon en het niet bekend zijn met hoe het werkt.

99 Het oude oefenpakket bevat geen oefentoets GBL, waardoor het bezitten van het oude oefenpakket een mogelijke verklaring is voor lager gebruik van de oefentoets GBL. De gegevens in de vragenlijsten ondersteunen dit niet: er komen relatief gezien net zo veel oude pakketten voor bij de respondenten die wel de oefentoets TGN maar niet de oefentoets GBL afleggen.

Waarom heeft u de oefentoetsen niet gebruikt? (N=47)

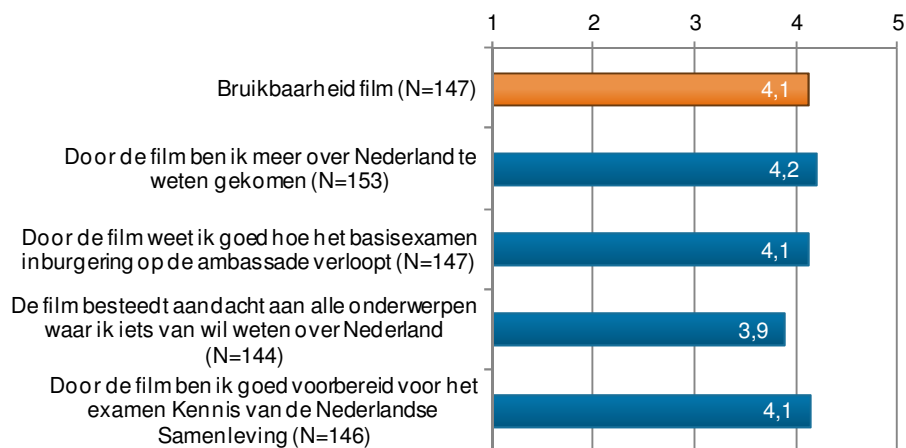
Figuur 15: Redenen voor het niet gebruiken van de oefentoetsen

3.4 Het pakket sluit goed aan bij het examen

3.4.1 De onderdelen

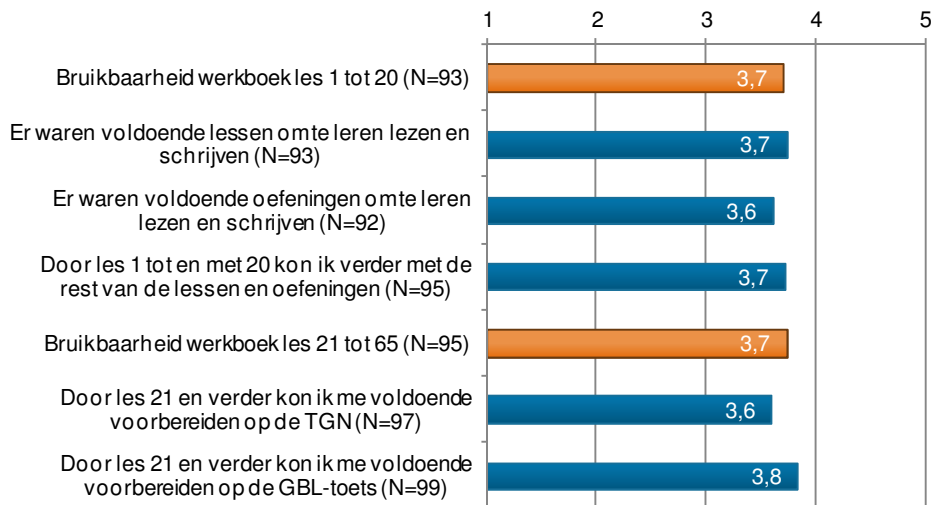
100 De aansluiting van het zelfstudiepakket op het basisexamen is door middel van meerdere vragen in de vragenlijst gemeten. Voor het basismateriaal (film 'Naar Nederland' met het fotoboek en de 2 onderdelen van het werkboek) is gevraagd in welke mate het materiaal de kandidaat-inburgeraar voorbereidt op het examen door middel van een schaalscore. Bij een schaalscore worden onderliggende stellingen gecombineerd om een bovenliggende indicator te meten.

101 De gehele bruikbaarheid van het fotoboek krijgt een schaalscore van 4,1 (zie ook figuur 16). Ook alle onderliggende stellingen scoren vergelijkbaar, de laagste score is 3,9 en de hoogste score is 4,2. Volgens de resultaten informeert de film kandidaat-inburgeraars over Nederland en het basisexamen, besteedt het voldoende aandacht aan de verschillende onderwerpen over Nederland en bereidt het de kandidaat-inburgeraar goed voor op het examen KNS.

Figuur 16: Schaalscores met betrekking tot de film

102 Het werkboek wordt significant lager gewaardeerd dan de film. Beide onderdelen van het werkboek krijgen een score van 3,7 op het gebied van bruikbaarheid. Ook alle onderliggende stellingen van de schaal krijgen vergelijkbare scores en verschillen niet significant van elkaar, waarbij de laagste score 3,6 is en de hoogste score 3,8 is. In figuur 17 tonen we de resultaten van de schaal en de onderliggende stellingen.

Figuur 17: Schaalscores met betrekking tot het werkboek

103 De aansluiting van het pakket is ook op een tweede manier gemeten in de vragenlijst. Respondenten is per onderdeel gevraagd wat het belang²⁶ en de kwaliteit²⁷ per onderdeel is. Men lijkt echter beperkt in staat om het verschil tussen de beide vragen te zien, waardoor de antwoorden op beide vragen bijna identiek zijn²⁸.

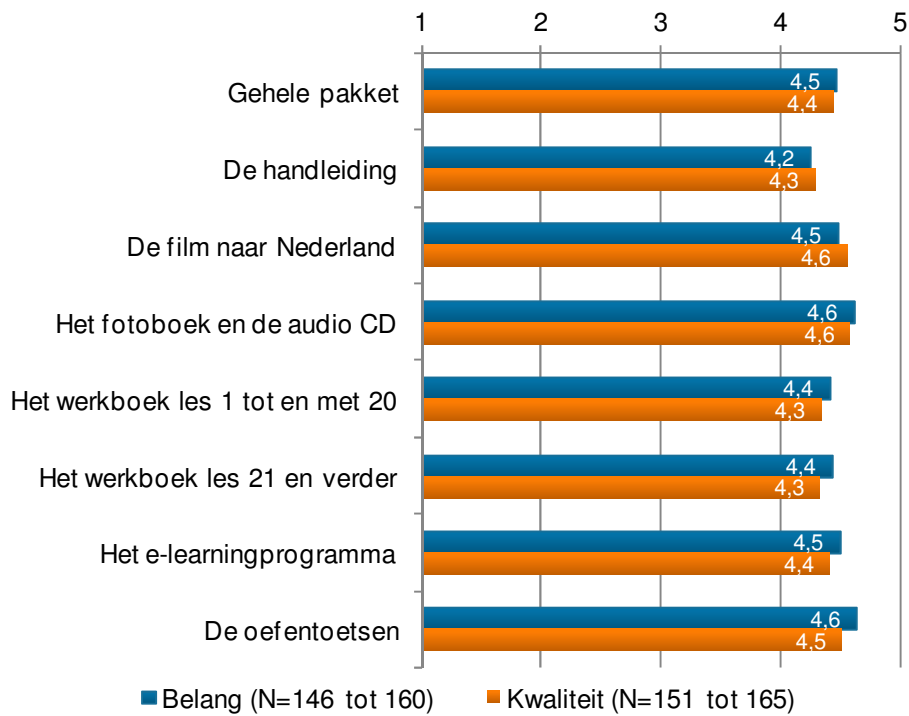
104 De score voor het belang van het gehele pakket is 4,4 en van de bruikbaarheid is 4,5. Er zijn geen significante verschillen tussen de scores per onderdeel. Daarmee waarderen de respondenten alle onderdelen tussen 'belangrijk' en 'heel belangrijk' en waarderen ze de kwaliteit tussen 'hoog' en 'zeer hoog'.

²⁶ De vraag luidt 'Hoe belangrijk is het onderdeel voor het halen van het examen?' op een schaal van 'Helemaal niet belangrijk' tot 'Heel belangrijk'.

²⁷ De vraag luidt 'Wat vindt u van de kwaliteit van de onderdelen in het zelfstudiepakket?' op een schaal van 'Heel slecht' tot 'Heel goed'.

²⁸ Doorgaans wordt een correlatie van kleiner dan 0.8 gehanteerd om te bepalen of schalen onderscheidend zijn. Een score van meer dan 0.8 impliceert dat de schalen hetzelfde meten. In dit geval is de correlatie 0.74, tegen de grens van wel of niet onderscheidend. Omdat de correlatie kleiner is dan de grenswaarde worden de schalen afzonderlijk gepresenteerd.

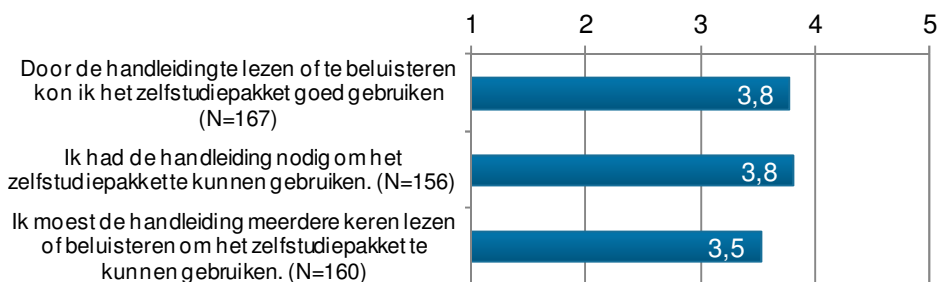
SIGNIFICANT

Figuur 18: Belang en kwaliteit per onderdeel

3.4.2 De handleiding

105 De duidelijkheid van de handleiding is door middel van 3 vragen geoperationaliseerd. De scores liggen dicht bij elkaar: tussen de 3,5 en 3,8 en verschillen niet significant van elkaar. Daarmee ziet het grootste deel van de respondenten de handleiding als noodzakelijk om het zelfstudiepakket te kunnen gebruiken, al moest een deel de handleiding vaker bestuderen.²⁹ Figuur 19 toont deze resultaten.

Figuur 19: Duidelijkheid van de handleiding

²⁹ Over de handleiding is geen schaalscore berekend omdat de onderliggende stellingen niet eenduidig zijn qua richting.

3.4.3 Antwoorden op de open vraag

106 Als laatste hebben we kandidaat-inburgeraars de open vraag gesteld wat men toegevoegd wil zien aan het zelfstudiepakket. In totaal zijn er 132 open vragen ingevuld met 143 opmerkingen. In tabel 2 staan de antwoorden op de open vragen.

107 De opmerking die respondenten het frequentst maken is dat men alles aan het zelfstudiepakket goed vindt (58 maal). Daarnaast is er 25 maal sprake van een antwoord waaruit geen waardeoordeel over of toevoeging aan het zelfstudiepakket volgt³⁰.

108 Er zijn 34 respondenten die toevoegingen aan het zelfstudiepakket aandragen. Daarbij noemen ze het meest de toevoeging van meer oefeningmogelijkheden (11 maal). Het type oefeningmogelijkheden dat men noemt zijn meer oefeningen voor spreken, luisteren en lezen. Van de 11 maal dat men om een toevoeging van oefeningmogelijkheden vraagt zijn er 3 waarbij specifiek gevraagd wordt om oefenvragen die ook op het basisexamen gesteld worden. Verder vragen ook 5 respondenten om meer oefentoetsen.

109 Respondenten geven in 10 gevallen aan dat ze een grotere woordenlijst willen. Drie van hen onderbouwen dat door op te merken dat er gedurende het examen andere woorden gebruikt worden dan de woorden die ze leren met het zelfstudiepakket.

110 Naast toevoegingen noemen respondenten ook mogelijke verbeteringen. In totaal komt dit 13 maal voor. Het komt 4 maal voor dat respondenten om een verbetering van de vertaling vragen. Daarover merkt men driemaal op dat de vertaling veel fouten bevat (2 maal over Russisch, 1 maal over Portugees) en eenmaal dat men het zelfstudiepakket in de moedertaal wil (door een respondent uit Islamabad)³¹. Het komt 3 maal voor dat respondenten vinden dat het zelfstudiepakket zich meer moet richten op het halen van het basisexamen.

111 Als laatste maken de respondenten nog 13 algemene opmerkingen die niet inhoudelijk gerelateerd zijn aan het zelfstudiepakket. In 4 gevallen betreft het opmerkingen over niet functionerende onderdelen van het zelfstudiepakket (3 maal e-learning, 1 maal de DVD). Verder noemen respondenten 3 maal dat de spreesnelheid op het examen te hoog is.

³⁰ Respondenten noemen dan bijvoorbeeld de vorderingen die men gemaakt heeft of geven aan dat ze veel gestudeerd hebben.

³¹ Na het vertalen van de vragenlijsten merkten de vertalers van onze vragenlijsten ook op dat de vertaling van de handleiding in het Braziliaans en het Thai beter kan.

Type antwoord	Aantal
Alles is goed	58
Geen waardeoordeel of toevoeging	25
Toevoeging	34
<i>Waaronder:</i>	
<i>Oefenmogelijkheden</i>	11
<i>Woordenlijsten</i>	10
<i>Oefentoetsen</i>	5
Verbeteringen	13
Algemeen	13

Tabel 2: Antwoorden op de open vragen³²

3.5 De voorbereiding van geslaagde en niet geslaagde respondenten verschilt

112 Om een beter beeld te krijgen van de verschillen hebben we het studiegedrag van wel en niet geslaagden met elkaar vergeleken. In tabel 3 geven we de verschillen weer tussen de groep respondenten die wel geslaagd is en de groep respondenten die niet geslaagd is voor variabelen die naar verwachting effect hebben op slagen voor het basisexamen.

113 Kandidaten die wel slagen voor het basisexamen maken iets meer gebruik van het zelfstudiepakket (79%) dan degenen die niet geslaagd zijn (74%), maar dit verschil is niet significant. Ook geldt voor het fotoboek, e-learning en de oefentoetsen dat kandidaten die slagen die onderdelen van het zelfstudiepakket vaker gebruiken tijdens hun studie. Voor het gebruik van de oefentoets voor GBL is het verschil ook significant: 68% van de respondenten die slagen hebben een oefentoets GBL gemaakt, tegenover 23% van de respondenten die zakken. Bij het werkboek en de film is het gebruik onder respondenten die zakken iets hoger, maar dit is niet significant.

114 Respondenten die slagen voor het basisexamen maken vaker gebruik van een cursus (37% tegenover 26%), maar dit verschil is niet significant. Verder lijkt het begrip van de taal van het zelfstudiepakket ook samen te hangen met wel of niet slagen voor het basisexamen. Onder de geslaagde respondenten begrijpt 20% de taal van het zelfstudiepakket onvoldoende, onder niet geslaagde respondenten is dit 40%.

115 Ook waarden geslaagde respondenten het belang en de kwaliteit van het zelfstudiepakket iets hoger, maar de verschillen zijn minimaal en niet significant.

³² Open vragen die minder dan 5 maal voorkomen zijn hier niet weergegeven.

S I G N I F I C A N T

Studiegedrag	Geslaagd (N=164)	Niet geslaagd (N=43)
Gebruik van het zelfstudiepakket	79%	74%
Gebruik van de film	88%	89%
Gebruik van het fotoboek	97%	92%
Gebruik van het werkboek, les 1 tot en met 20	80%	84%
Gebruik van het werkboek, les 21 en verder	83%	88%
Gebruik van e-learning	73%	59%
Gebruik van de oefentoetsen	78%	59%
Gebruik van de oefentoets TGN	68%	50%
Gebruik van de oefentoets GBL *	57%	23%
Volgen van een cursus	37%	26%
Voorbereiden met een zelfstudiepakket waarvan de taal onvoldoende aansluit	20%	40%
Belang van het zelfstudiepakket voor het halen van het basisexamen	4,5	4,4
Kwaliteit van het zelfstudiepakket	4,5	4,3

Tabel 3: Studiegedrag voor respondenten die geslaagd of niet geslaagd zijn³³

³³ Studiegedrag dat significant verschilt tussen wel geslaagde en niet geslaagde respondenten is gemarkeerd met een *.

4. Resultaten voorlichtingsmateriaal

116 In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten met betrekking tot het voorlichtingsmateriaal. Ten eerste lichten we de respons en dataverzameling toe en vervolgens geven we de conclusies.

4.1 Dataverzameling

4.1.1 Interviews

117 De interviews met de ambassade- en consulaatmedewerkers hebben we gehouden om antwoorden te krijgen op de volgende vragen:

1. Wordt het voorlichtingsmateriaal verstrekt?
2. Is het voorlichtingsmateriaal gebruikersvriendelijk?

118 Aan de hand van een onderwerpenlijst hebben we met medewerkers van ambassades en consulaten-generaal in China en Marokko een telefonisch interview gehouden. Voor de ambassade en het consulaat in Turkije hebben we respectievelijk een telefonisch interview gehouden en hierna op verzoek de topiclijst ge-e-mailed. In de onderstaande tabel zijn de landen, locaties en wijze van dataverzameling gepresenteerd.

Land	Locatie	Wijze van dataverzameling
China	Ambassade in Beijing	Telefonisch interview
	Consulaat-generaal in Guanzghou	Telefonisch interview
	Consulaat-generaal in Shanghai	Telefonisch interview
Marokko	Ambassade in Rabat	Telefonisch interview
Turkije	Ambassade in Ankara	Telefonisch interview
	Consulaat-generaal in Istanbul	Vragen op verzoek ge-e-mailed

Tabel 4: Landen, locaties en wijze van dataverzameling

119 Tijdens de telefonische interviews met het consulaat van Shanghai en de ambassade van Rabat hebben wij ook een lokale medewerker gesproken. Geïnterviewde medewerkers hebben deze lokale medewerkers aangedragen, omdat zij vaker direct contact hebben met de huwelijksmigranten. De gemiddelde duur van een interview bedroeg ongeveer een half uur. De resultaten presenteren wij in de volgende paragrafen.

4.1.2 Vragenlijsten

120 Om de mening van de huwelijksmigranten over het voorlichtingsmateriaal te meten is een korte vragenlijst ontwikkeld. Hierin is gevraagd of men het materiaal kent, welke onderdelen van het voorlichtingsmateriaal men heeft gebruikt en of men verwachtingen en gedrag heeft aangepast door kennis te nemen van het voorlichtingsmateriaal. Voor de dataverzameling van deze vragenlijst hebben we er voor gekozen deze vragenlijsten via de IND-loketten af te nemen.

121 Er is een aantal redenen voor de relatief lage respons. Dit komt enerzijds doordat de IND-loketten het invullen van vragenlijsten niet goed in hun werkprocessen konden inpassen en anderzijds omdat de loketmedewerkers aangeven dat respondenten moeite hadden met de taal (met name Berbersprekende Marokkaanse respondenten). Ook was er in de beginperiode onduidelijkheid rondom Turkse respondenten. Een laatste reden is dat huwelijksmigranten het materiaal niet hebben verstrekt gekregen in hun land van herkomst en daarom bij voorbaat al de vragenlijsten niet hebben ingevuld.

122 Door deze problematiek hebben wij besloten de dataverzameling twee weken te verlengen tot en met 5 november. In totaal zijn er 53 vragenlijsten door de loketten van de IND teruggestuurd. In bijlage B4 volgt een overzicht van de respons per IND-loket.

4.2 Kennis en distributie van het voorlichtingsmateriaal verschilt per locatie

4.2.1 Kennis van het voorlichtingsmateriaal verschilt per locatie

123 De bekendheid met het materiaal verschilt sterk per locatie en per medewerker. Een aantal respondenten is op hoofdlijnen bekend met de inhoud, terwijl anderen helemaal niet van de inhoud weten. Ook over de doelstelling van het materiaal bestaan verschillende beelden. In Turkije en in China is men van mening dat het materiaal ondersteunend is aan de keuze om wel of niet naar Nederland te migreren.

124 Doordat er verschillende beelden over het doel van het voorlichtingsmateriaal bestaan, is er ook twijfel of het tijdstip van het uitreiken het materiaal (na het examen of de aanvraag van de MVV) juist is. Het materiaal gaat volgens medewerkers in op de aspecten die een emigratie en het bestaan in Nederland met zich meebrengen (‘what it takes to migrate’). Als men een inburgeringsexamen aflegt of een aanvraag voor een MVV indient heeft men de keuze om naar Nederland te gaan al gemaakt. De geïnterviewden vinden het daarom onwaarschijnlijk dat mensen hun keuze om wel of niet naar Nederland te gaan op dat moment nog laten beïnvloeden door het voorlichtingsmateriaal.

4.2.2 Medewerkers betwijfelen het effect van het voorlichtingsmateriaal

125 Medewerkers die het voorlichtingsmateriaal kennen geven aan dat zij het goed vormgegeven vinden en dat het volgens hen bruikbare elementen voor inburgeraars bevat. De inhoud is voor hen helder en duidelijk. Bepaalde begrippen als ‘familie’ en ‘buren’ hebben in geïnterviewde landen vaak een geheel andere inhoud en betekenis dan in Nederland.

126 Er is wel twijfel over in hoeverre vooral lager opgeleide huwelijksmigranten in staat zijn het materiaal te lezen en te begrijpen. Volgens de lokale medewerker van de ambassade van Rabat hebben Berbersprekende huwelijksmigranten uit Marokko moeite om het Arabisch te begrijpen. Daarbij denkt hij ook dat de aansluiting van het voorlichtingsmateriaal voor migranten van het platteland slechter is dan voor huwelijksmigranten uit de grotere steden als Rabat en Casablanca.

127 De medewerker in Guangzhou geeft aan dat het Chinese materiaal voor lager opgeleiden waarschijnlijk moeilijk te begrijpen is. Zij hebben hun handen vol om alle informatie te begrijpen die het inburgeringsexamen met zich meebrengt. In die gevallen bestaat de indruk dat veel migranten het materiaal voor kennisgeving aannemen, maar er verder niet veel mee doen. Migranten hebben bij hun komst vooral het doel om het examen te halen volgens de lokale medewerkers.

128 Alle medewerkers geven aan dat het voorlichtingsmateriaal aanvullend is in de informatiestroom over het leven in Nederland voor de huwelijksmigranten. Huwelijksmigranten hebben in de regel al een of twee jaar een relatie met de referent in Nederland en zijn doorgaans al eens of meerdere keren in Nederland geweest. Door de bezoeken en hun relatie met de referent hebben zij vaak al een beeld van Nederland.

129 De lokale medewerker van ambassade in Rabat geeft verder aan dat huwelijksmigranten naast de referent ook andere familieleden in Nederland hebben. Deze lokale medewerker geeft ook aan dat mensen gebruikmaken van websites met informatie over Nederland, tv-programma's bekijken die over emigratie gaan en er gespecialiseerde advocaten zijn die mensen informatie verschaffen over emigratie naar Nederland.

130 Medewerkers geven aan dat zij na verstrekking van het voorlichtingsmateriaal niet meer in contact komen met de huwelijksmigranten. De inschatting van de medewerkers is dat het materiaal wel aansluit bij de leefwereld van de inburgeraar, maar geven daarbij direct aan dat dit moeilijk is te bepalen. Er komen namelijk nooit vragen over het materiaal en verder wordt er ook niet op een andere wijze terugkoppeling gegeven over het materiaal. Of mensen hierdoor ook daadwerkelijk andere keuzen maken en/of hun gedrag veranderen op basis van het voorlichtingsmateriaal, is daarom moeilijk aan te geven voor de medewerkers.

4.2.3 Verstrekking van het voorlichtingsmateriaal verschilt per locatie

131 In tabel 5 geven we schematisch de wijze van verspreiding per locatie weer. In Shanghai en Rabat wordt het voorlichtingsmateriaal het vaakst uitgedeeld. Na het afleggen van het basisexamen in Shanghai krijgen kandidaat-inburgeraars het materiaal mee. In Rabat delen ze het materiaal uit aan iedereen met belangstelling voor migratie naar Nederland, waar ook iedereen onder valt die het basisexamen aflegt.

132 Op de andere locaties wordt het materiaal niet verspreid zoals beoogd. De geïnterviewden uit Beijing en Guangzhou geven aan alleen op aanvraag het voorlichtingsmateriaal te verstrekken. Dit komt ongeveer eenmaal per maand voor. In Beijing verspreidt men selectief omdat ze van mening zijn dat de kandidaat al een keuze heeft gemaakt voor verspreiding en de voorlichting daarom het doel daardoor voorbij schiet.

133 Geïnterviewde medewerkers uit Turkije geven aan dat zij het materiaal niet meer verspreiden onder huwelijksmigranten. Doordat de inburgeringsplicht voor Turken is afgeschaft en daardoor geen examens meer worden afgenomen zien zij weinig redenen om het materiaal nog uit te delen. In de tijd dat Turken nog wel inburgeringsplichtig waren werd het materiaal verspreid onder

aanvragers en instituten die Nederlandse les geven. Het materiaal wordt nu hoogstens nog verstrekt aan een enkele aanvrager met een niet-Turkse nationaliteit.

Locatie	Wijze van verstrekking			
	Iedereen met belangstelling voor migratie naar Nederland	Na het basisexamen	Alleen op verzoek	Geen verstrekking
Ambassade in Beijing			●	
Consulaat-generaal in Guangzhou			●	
Consulaat in Shanghai		●		
Ambassade in Rabat	●			
Ambassade in Ankara				●
Consulaat-generaal in Istanbul				●

Tabel 5: Locaties en wijze van verstrekking van het voorlichtingsmateriaal

4.3 Onvoldoende respondenten van huwelijksmigranten om resultaten te presenteren

134 Van de 53 respondenten geven er 30 aan dat zij het voorlichtingsmateriaal niet kenden. Dit is aannemelijk omdat het voorlichtingsmateriaal niet op alle ambassades en consulaten wordt uitgedeeld. Dit betekent dat er 23 bruikbare vragenlijsten over zijn gebleven van respondenten die het materiaal kennen, waarvan een deel het materiaal ook heeft gebruikt. Gezien deze beperkte respons zijn de resultaten niet betrouwbaar en weinig zeggend. Hierdoor hebben wij besloten geen conclusies te trekken op basis van de vragenlijsten en nemen we de resultaten deels ter kennisgeving op in bijlage B2.

5. Conclusies en aanbevelingen

135 In hoofdstuk 3 en 4 hebben we de resultaten uit het onderzoek beschreven, in dit hoofdstuk beschrijven we de conclusies die daar uit voortvloeien (paragraaf 5.1). Allereerst presenteren we de conclusies over het gebruik van het zelfstudiepakket en daarna over het gebruik van het voorlichtingsmateriaal. Op basis van de conclusies en onze kennis en ervaring op het gebied van inburgering in het buitenland doen we aanbevelingen voor toekomstige verbeteringen van het zelfstudiepakket en het voorlichtingsmateriaal (paragraaf 5.2). Ook de aanbevelingen zijn ingedeeld naar eerst het zelfstudiepakket en vervolgens het voorlichtingsmateriaal.

5.1 Conclusies

5.1.1 Zelfstudiepakket

Kandidaat-inburgeraars benutten het zelfstudiepakket in de volle breedte

136 Een belangrijke vraag in het onderzoek was of kandidaat-inburgeraars het totale zelfstudiepakket, bestaande uit verschillende onderdelen, gebruiken. Uit het onderzoek onder de examenkandidaten blijkt dat zij het zelfstudiepakket in de volle breedte benutten. Meer dan 79% van de respondenten gebruikt ieder onderdeel van het basismateriaal (de film 'Naar Nederland', het fotoboek en het werkboek). Van de kandidaat-inburgeraars benut meer dan tweederde tevens de aanvullende studie- en oefenmogelijkheden (e-learning met 69% en oefentoetsen met 70% van de respondenten).

137 Tevens hebben we onderzocht op welke wijze kandidaat-inburgeraars de verschillende onderdelen gebruiken. Kandidaat-inburgeraars gebruiken de e-learning zowel standalone via de dvd (60% van de gebruikers van e-learning) als online (67% van de gebruikers van e-learning). Ook blijkt dat bij 25%³⁴ tot 42%³⁵ van de kandidaat-inburgeraars de referent meekijkt als de kandidaat-inburgeraar de online e-learningomgeving gebruikt.

138 Uit de resultaten blijkt ook dat het gebruik van onderdelen van het zelfstudiepakket samenhangt met wel of niet slagen voor het basisexamen. Geslaagde kandidaat-inburgeraars maken significant vaker een oefentoets GBL in vergelijking met kandidaat-inburgeraars die niet geslaagd zijn. Ook geldt voor het fotoboek, e-learning en de oefentoetsen dat kandidaten die slagen die onderdelen van het zelfstudiepakket vaker gebruiken tijdens hun studie (hoewel dit verschil niet significant is). Bij het werkboek en de film is het gebruik onder respondenten die zakken iets hoger, maar dit is niet significant.

139 Het werkboek bestaat uit twee delen. Het eerste deel richt zich met name op alfabetisering naar het Latijnse schrift en het tweede deel richt zich op het leren spreken en lezen van de Nederlandse taal. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat beide delen evenveel worden gebruikt.

³⁴ Op basis van de vragenlijsten.

³⁵ Op basis van gegevens van Edia.

140 Ook hebben we onderzocht hoeveel tijd kandidaat-inburgeraars besteden aan voorbereiden van het inburgeringsexamen. De antwoorden die de respondenten hebben gegeven zijn echter onvoldoende betrouwbaar om conclusies te trekken over de tijdsbesteding. Wel kunnen we zien of er verschillen zijn in de mate van gebruik tussen de verschillende onderdelen. Examenkandidaten besteden relatief de meeste tijd aan het bestuderen van het werkboek, gevolgd door e-learning en de oefentoetsen. Aan de handleiding en de film besteedt de kandidaat-inburgeraar de minste tijd.

141 Van het zelfstudiepakket zijn twee versies in omloop, het oude oefenpakket en het nieuwe zelfstudiepakket. Het oude oefenpakket is echter onvoldoende geschikt om te gebruiken bij de voorbereiding van het inburgeringsexamen. Uit het onderzoek blijkt dat 15% van de respondenten een oud oefenpakket heeft gebruikt, ondanks dat het inmiddels anderhalf jaar is afgeschaft. Daarnaast zien we dat deze examenkandidaten het werkboek en het e-learningprogramma minder gebruiken dan examenkandidaten die het nieuwe oefenpakket gebruiken. Ook bestuderen de examenkandidaten die het oude oefenpakket gebruiken de bijbehorende handleiding minder.

142 Tot slot hebben we gevraagd aan respondenten die het zelfstudiepakket niet gebruiken, waarom ze het niet gebruiken. De reacties van deze respondenten lopen sterk uiteen. We kunnen daarom voor de meeste onderdelen geen eenduidige conclusie trekken over het niet gebruiken. Alleen voor de oefentoetsen zien we een eenduidige lijn in de reacties. Met name het gebruik van de telefoon ervaren respondenten als een drempel. Aan de ene kant doordat kandidaat-inburgeraars soms niet in het bezit zijn van een geschikte telefoon, aan de andere kant doordat zij onvoldoende begrijpen hoe het telefoonsysteem werkt.

Kandidaat-inburgeraars geven hoge waardering aan alle onderdelen van het zelfstudiepakket

143 In het onderzoek onder kandidaat-inburgeraars hebben we gevraagd naar de waardering voor ieder van de onderdelen. Daarbij hebben we gevraagd naar de aansluiting van het zelfstudiepakket op het basisexamen en de ervaren kwaliteit van ieder van de onderdelen. De antwoorden geven een consistent beeld van hoge waarderingen. Zowel de kwaliteit als de aansluiting op het basisexamen voor alle onderdelen waarden respondenten tussen hoog/goed en zeer hoog/zeer goed.

144 Naast de waardering hebben we ook naar de bruikbaarheid gevraagd. De bruikbaarheid van het basismateriaal van het zelfstudiepakket (de film met het fotoboek en de audio-cd's en het werkboek) verschilt per onderdeel. Een score van 3 komt overeen met 'neutraal', een score van 4 met 'bruikbaar' en een score van 5 met 'zeer bruikbaar'. De film met het fotoboek scoort het hoogst met een gemiddelde score van 4,1. Het werkboek waarden respondenten met een gemiddelde score van 3,7. Dit is significant lager dan de waardering van het fotoboek.

145 Ook de handleiding krijgt een positieve beoordeling. We hebben stellingen voorgelegd waarbij een score van 3 overeen komt met 'neutraal' en 4 met 'mee eens'. Uit de stellingen blijkt dat handleiding helpt om het zelfstudiepakket te kunnen gebruiken (score van 3,8) en als noodzakelijk wordt gezien (score van 3,8), al moest een deel de handleiding vaker bestuderen (score van 3,5).

146 De antwoorden gegeven op de open vragen laten een vergelijkbaar beeld zien. Het antwoord dat het meest is gegeven is dat het zelfstudiepakket een goede voorbereiding vormt voor het basisexamen en dat er geen ondersteunende onderdelen ontbreken. Een kleine groep respondenten noemt ook enkele verbeterpunten zoals extra oefeningen en oefentoetsen, een grotere woordenlijst met vertalingen en het verbeteren van vertalingen.

Zelfstudiepakket en cursussen vormen de voornaamste voorbereiding op het basisexamen

147 In het onderzoek hebben we gekeken naar hoe een kandidaat-inburgeraar zich voorbereidt. Van alle respondenten volgt 28% een cursus waarbij een meerderheid van deze respondenten ook het zelfstudiepakket gebruikt. Indien kandidaat-inburgeraars het zelfstudiepakket op een cursus gebruiken, behandelt de cursusleider een deel van het zelfstudiepakket. De delen waarvan respondenten aangeven dat deze het meest worden gebruikt in de cursus zijn gelijk aan de delen die ook in het oude oefenpakket zitten (de film met audio-cd 's en de oefentoets TGN). Hoewel dit onderzoek geen directe relatie aantoont, kan het wel verklaard worden doordat er op cursussen nog veel met het oude zelfstudiepakket wordt gewerkt.

148 In het onderzoek is ook gevraagd naar de aansluiting van de instructietaal op de moedertaal van een kandidaat-inburgeraar. De meerderheid (71%) van de gebruikers van het zelfstudiepakket geeft aan dat de instructietaal niet in zijn of haar moedertaal is. Een kwart van deze groep geeft aan dat de taal voor hen onvoldoende aansluit bij de moedertaal om zich goed voor te kunnen bereiden op het basisexamen. Het aantal respondenten per land is te klein om significante uitspraken over te doen, maar het lijkt met name voor kandidaat-inburgeraars uit China, Ghana, Indonesië en Marokko³⁶ te gelden. Dit zijn ook landen waar sprake is van meertaligheid.

149 Uit de slagingspercentages van de monitor inburgering blijkt dat de slagingspercentages tussen landen sterk uiteen lopen. China, Ghana en Marokko zijn bijvoorbeeld landen die relatief lage slagingspercentages voor het basisexamen kennen (respectievelijk 63%, 75% en 72% in de eerste helft van 2012). Indonesië lijkt volgens de vragenlijst ook moeite te hebben met de instructietaal, maar kandidaat-inburgeraars uit dit land kennen een relatief hoog slagingspercentage van 92%.

150 Tot slot hebben we onderzoek gedaan naar de voorbereidingstijd van kandidaat-inburgeraars. Respondenten geven aan één tot zes maanden voorafgaand aan het basisexamen te starten met studeren (63% van de respondenten). Een minderheid van 21% van de respondenten start minder dan een maand voorafgaand aan het examen, terwijl 15% meer dan een half jaar voor het examen begint met studeren.

³⁶ Voor China is het zelfstudiepakket in het Mandarijn beschikbaar. Binnen China worden echter ook andere talen gesproken, zoals bijvoorbeeld Cantonees. In Ghana is de officiële taal Engels, maar worden veel lokale talen gesproken en kent het Engels lokale invloeden. Voor Indonesië is het zelfstudiepakket in het Bahasa beschikbaar. Bahasa is de meest begrepen taal, maar in Indonesië worden, afhankelijk van het eiland, ook andere lokale talen gesproken. Voor Marokko is het zelfstudiepakket in het Standaard Arabisch en het Tarifit beschikbaar. Hoewel het geschreven Standaard Arabisch vergelijkbaar, zijn er wel degelijk verschillen in uitspraak en vocabulaire tussen de Arabische landen. Bron: www.ethnologue.com en IND.

5.1.2 Voorlichtingsmateriaal

De distributie van voorlichtingsmateriaal verloopt niet zoals beoogd

151 Het doel van het voorlichtingsmateriaal is om migranten te ondersteunen om na aankomst in Nederland een succes van hun migratie te maken. Volgens het distributieplan dienen ambassades en consulaten-generaal het voorlichtingsmateriaal aan iedere kandidaat-inburgeraar na het basisexamen uit te reiken. Uit het onderzoek blijkt dat niet alle locaties zich hier aan houden en over het algemeen veel minder voorlichtingspakketten uitreiken dan beoogd.

152 Op twee van de zes locaties wordt het materiaal overeenkomstig met het distributieplan uitgedeeld. Op de andere vier onderzochte locaties wijkt men af van het distributieplan omdat men een ander beeld heeft van het doel van het voorlichtingsmateriaal. Bij deze locaties weegt de ambassademedewerker af of ze het voorlichtingsmateriaal wel moeten verstrekken. Medewerkers zien het materiaal als ondersteunend bij de keuze voor wel of niet migreren. Omdat medewerkers van mening zijn dat de migrant die keuze op het moment van afleggen van het basisexamen al gemaakt heeft, zien ze de toegevoegde waarde niet van het voorlichtingsmateriaal. Vervolgens deelt men het materiaal niet uit of verstrekt men alleen op verzoek het materiaal.

Er zijn geen inhoudelijke conclusies te trekken over het voorlichtingsmateriaal

153 Allereerst hebben we medewerkers van locaties gevraagd naar hun beeld van het voorlichtingsmateriaal. Over het algemeen hebben medewerkers van de locaties slechts een beperkt beeld van de inhoud van het materiaal³⁷. Bovendien ontvangen zij geen reacties van kandidaat-inburgeraars over de inhoud van het materiaal. Aan de terugkoppeling van medewerkers over de kwaliteit van de inhoud van het voorlichtingsmateriaal kunnen we derhalve geen conclusies aan verbinden.

154 Vervolgens hebben we huwelijksmigranten die zich melden bij een IND-loket voor een Verblijfsvergunning Regulier, gevraagd naar hun beeld van de waarde van het voorlichtingsmateriaal. Zij zouden daarvoor op de ambassades en consulaten-generaal een voorlichtingspakket hebben moeten ontvangen. Bij het IND-loket hebben wij vragenlijsten uitgezet onder huwelijksmigranten om hen te bevragen naar de waarde van het voorlichtingsmateriaal.

155 Doordat de locaties het distributieplan niet juist toepassen, de IND-loketten het verstrekken van de vragenlijsten moeilijk in hun werkprocessen in konden passen, er in het begin van de onderzoeksperiode onduidelijkheid was rondom Turkse respondenten, hebben we binnen de onderzoeksperiode te weinig respons ontvangen om conclusies te kunnen trekken over de waarde van het voorlichtingsmateriaal.

³⁷ Het is ook geen onderdeel van hun takenpakket om hier inhoudelijk van op de hoogte te zijn. Hetzelfde geldt voor het vragen om terugkoppeling van de kandidaat-inburgeraar over het voorlichtingsmateriaal.

5.2 Aanbevelingen

5.2.1 *Het zelfstudiepakket*

Behoud de verschillende onderdelen van het zelfstudiepakket

156 Zoals we al concludeerden, benutten kandidaat-inburgeraars het zelfstudiepakket in de volle breedte, waarden zij alle onderdelen hoog. Daarom bevelen we aan om alle onderdelen van het zelfstudiepakket te behouden. Bij een uitbreiding van het pakket kunnen het beste meer oefenmogelijkheden en een langere woordenlijst toegevoegd worden.

157 Uit het onderzoek volgen enkele (marginale) verbeterpunten op onderdelen van het zelfstudiepakket. Dit zit in de details, zoals een correcte vertaling en goed functionerend materiaal.

Presenteer het werkboek als één geheel in plaats van als twee delen

158 In de handleiding van het zelfstudiepakket wordt een lang studietraject aanbevolen voor analfabeten en anders gealfabetiseerden en een korter traject voor kandidaat-inburgeraars die het Latijnse schrift al goed beheersen. Kandidaat-inburgeraars maken echter geen onderscheid in het gebruik van beide onderdelen, waarmee het belang van de tweedeling beperkt is. Om die reden adviseren we het werkboek als één geheel te presenteren in plaats van in twee delen. Dit maakt de handleiding ook makkelijker om te lezen.

Werk aan de drempels voor het gebruik van oefentoetsen

159 Uit het onderzoek volgen enkele drempels voor het gebruik van de oefentoetsen. Het wegnemen van drempels voor oefentoetsen leidt tot een beter gebruik van het materiaal en daarmee tot een betere voorbereiding van kandidaat-inburgeraars.

160 De voornaamste drempels voor het gebruik van oefentoetsen zijn dat men niet weet hoe men deze kan afleggen en men niet altijd beschikt over een geschikte telefoon. Daarom adviseren we om in de handleiding meer of op andere wijze aandacht te besteden aan de instructie voor het gebruik van de oefentoetsen³⁸. Verder stellen we voor de instructie eerst te testen bij enkele lager opgeleiden uit de doelgroep van de Wet inburgering buitenland.

161 Ook zien we mogelijkheden om het gebruik van oefentoetsen te bevorderen, al is bekend dat deze relatief duur of technisch uitdagend zijn. De oefentoets is het enige onderdeel van het zelfstudiepakket dat begrensd is in het gebruik. We adviseren de haalbaarheid om meer oefentoetsen aan te bieden te onderzoeken. Met meer pogingen hoeven kandidaat-inburgeraars niet bang te zijn hun 'pogingen' te verbruiken of door foute invoer te verspelen. Een tweede mogelijkheid is om het gebruik van meerdere typen telefoons mogelijk te maken, zoals mobiele telefoons en bellen via internet. Een derde mogelijkheid is om een oefentoets zonder beoordeling

³⁸ Er wordt in het zelfstudiepakket al op diverse wijzen toegelicht hoe een oefentoets werkt. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt echter dat dit niet voor iedereen voldoende duidelijk is.

en inloggen aan te bieden: in dat geval zijn er minder kosten voor beoordeling, maar kan de kandidaat-inburgeraar wel het basisexamen ervaren.

Breid het aantal talen uit naar de meest voorkomende talen voor landen met lage(re) slagingspercentages

162 Uit de conclusies blijkt dat een kwart kandidaat-inburgeraars de instructietaal van het zelfstudiepakket onvoldoende begrijpen. Ook blijkt dat dit soms kandidaat-inburgeraars zijn uit landen met relatief lage slagingspercentages. We adviseren om het zelfstudiepakket te vertalen naar meer talen die aansluiten op de verschillende gebruikte talen in China, Ghana en Marokko. Dit zorgt er voor dat in landen deze drempel van een andere instructietaal wordt verlaagd en het zelfstudiepakket een betere ondersteuning biedt voor kandidaat-inburgeraars.

Zorg er voor dat oude pakketten die op voorraad liggen direct worden teruggehaald

163 Anderhalf jaar na de introductie van het nieuwe zelfstudiepakket maakt 15% van de kandidaat-inburgeraars nog gebruik van het oude zelfstudiepakket. Daarmee kunnen ze zich minder goed voorbereiden op het basisexamen. De verkoop van oude pakketten kan niet worden voorkomen maar wel beperkt worden door tussenhandelaren te vragen oude pakketten terug te zenden, cursussen in het buitenland te informeren over de komst van nieuwe pakketten of omwisseling aan te bieden. We adviseren u om de oude pakketten voor zover nog mogelijk terug te halen bij de tussenhandelaren en bij toekomstig vervangingen van het zelfstudiepakket actiever verouderde pakketten uit de roulatie te halen³⁹.

Voeg een select aantal vragen over het zelfstudiepakket toe aan het IEBS

164 Deze korte evaluatie heeft op basis van een uitgebreide vragenlijst inzicht geboden in de voorbereiding van kandidaat-inburgeraars. Door de beperking van het aantal respondenten kunnen we echter maar een significante uitspraak doen over de manier van voorbereiden en het effect op het slagen voor het basisexamen. We adviseren om een select aantal vragen toe te voegen aan het registratiesysteem van het inburgeringsexamen (het IEBS) om structureel te kunnen onderzoeken wat het effect van voorbereiding is op het al dan niet slagen voor het basisexamen. Daarmee heeft u continu inzicht over de wijze van voorbereiden op het basisexamen en kunt u kandidaat-inburgeraars beter onderbouwd een studiewijze adviseren.

165 Het is daarbij van belang om een goede keuze te maken voor de te stellen vragen. Vragen moeten ten eerste eenvoudig van opzet zijn voor vraagstelling en de antwoordmogelijkheden. Ten tweede moet het aantal vragen beperkt zijn om de registratielast bij ambassademedewerkers te beperken.

³⁹ Bij de introductie van het zelfstudiepakket is al aandacht besteed aan het terughalen van het oude oefenpakket. De effectiviteit van deze terughaalactie is geen onderdeel van dit onderzoek, maar de ervaring uit het verleden kan mogelijk gebruikt worden in de toekomst.

166 We stellen voor om de volgende vragen toe te voegen, waarbij in alle gevallen de antwoordmogelijkheden ja, nee en onbekend zijn:

- Heeft u een cursus gevolgd?
- Heeft u het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt?
- Heeft u de oefentoets TGN gemaakt?
- Heeft u de oefentoets GBL gemaakt?

5.2.2 *Het voorlichtingsmateriaal*

Communiceer het doel van het voorlichtingsmateriaal duidelijker en monitor de distributie periodiek

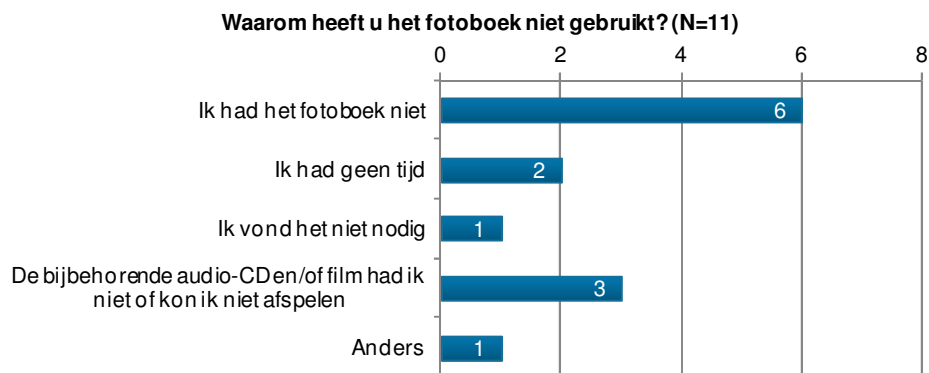
167 Het veronderstelde doel van de ambassademedewerkers beïnvloedt de manier waarop het voorlichtingsmateriaal wordt verspreid. Daarbij blijkt dat medewerkers een ander doel van het voorlichtingsmateriaal zien dan het daadwerkelijke doel. We adviseren daarom om helderder te communiceren wat het doel van het voorlichtingsmateriaal is en dit periodiek te herhalen en te toetsen.

Uitgezonden medewerkers zijn gemiddeld 3 tot 4 jaar werkzaam op een ambassade of consulaat-generaal. Bij de overdracht van taken verdwijnt kennis uit de organisatie met als gevolg dat de distributieafspraken en het doel van het voorlichtingsmateriaal niet meer bekend is bij de relevante medewerkers. Het ministerie van BZK kan dit beter borgen in de overdracht tussen medewerkers op consulaten. Het ministerie van BZK kan jaarlijks monitoren of het materiaal nog op de juiste wijze verspreid wordt en waar nodig bijsturen.

A. Overige resultaten

168 In deze bijlage staan de resultaten die we niet in de hoofdtekst tonen omdat er te weinig respondenten zijn om conclusies aan te verbinden of omdat de resultaten van onvoldoende kwaliteit zijn.

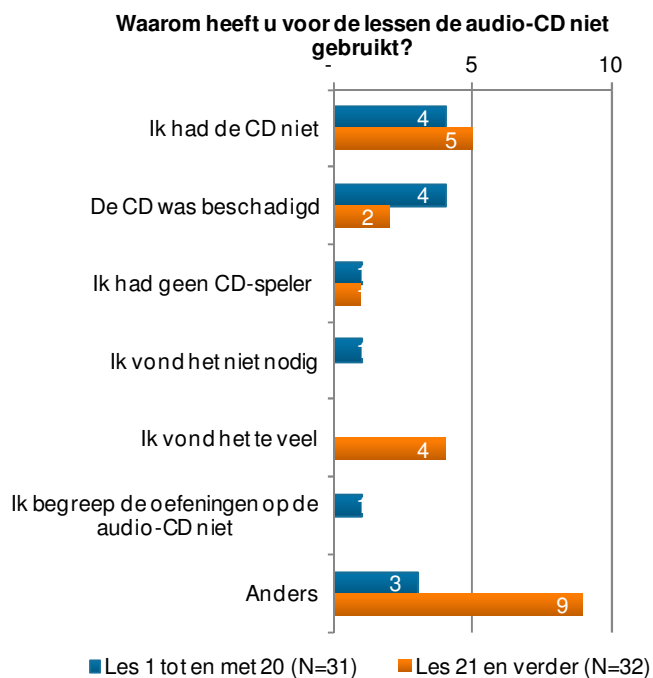
A.1 Zelfstudiepakket

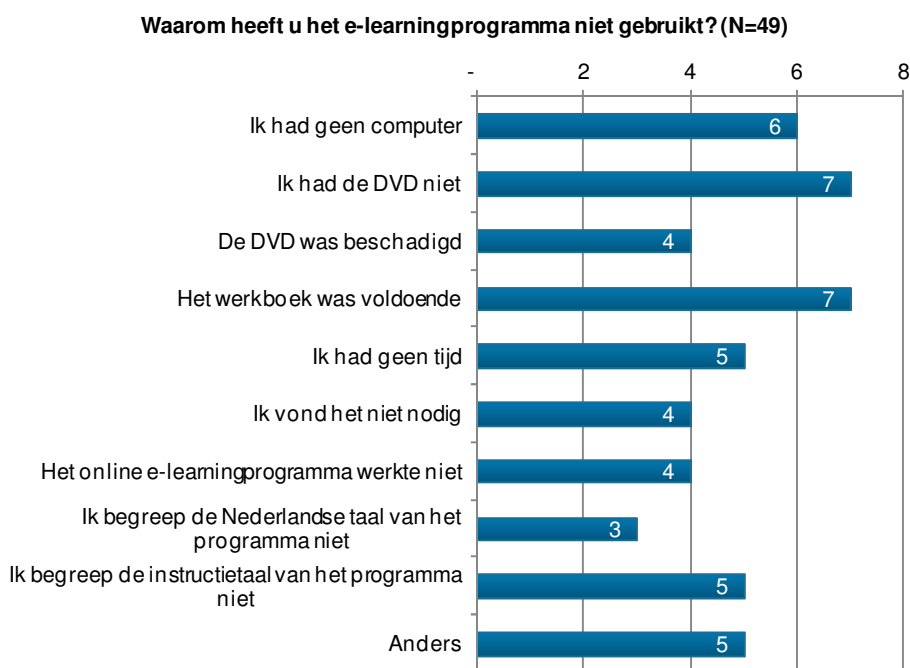
Figuur 20: Redenen voor het niet gebruiken van het fotoboek

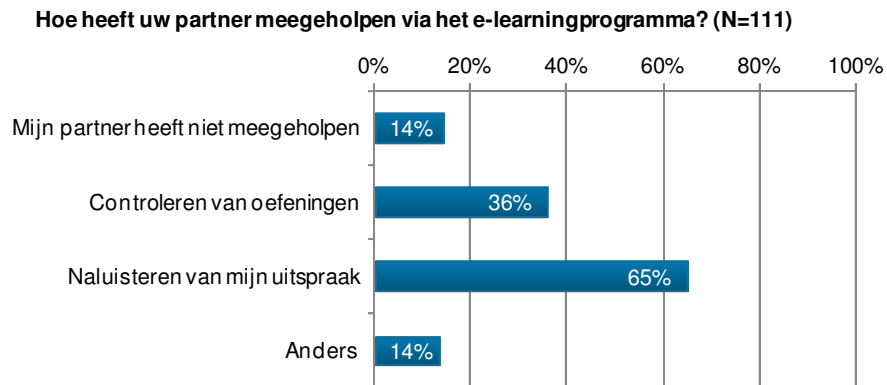
Figuur 21: Redenen voor het niet gebruiken van het werkboek

Figuur 22: Redenen voor het niet gebruiken van de audio-cd 's bij het werkboek

Figuur 23: Redenen voor het niet gebruiken van de e-learning

Figuur 24: Ondersteuning van de partner via e-learning

A.2 Voorlichtingsmateriaal

169 In totaal zijn er 53 vragenlijsten over het voorlichtingsmateriaal door respondenten ingevuld. Van hen waren er 23 bekend met het materiaal (tabel 6), waarvan sommigen de vragen over het gebruik ingevuld hebben (tabel 7). De aantallen zijn te klein om duidelijke conclusies te trekken over het gebruik van het materiaal. Omdat een groot deel van de respondenten aangeeft het materiaal niet bekeken te hebben, zijn er 10 vragenlijsten waarbij de inhoudelijke vragen beantwoord zijn. Door dit kleine aantal laten we deze resultaten achterwege.

Kent u het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland'?	
Nee	30
Ja, ik heb het op een cursus in mijn land gekregen.	12
Ja, ik heb het op de ambassade in mijn land gekregen.	6
Ja, anders.	5

Tabel 6: Gebruik van het voorlichtingsmateriaal (N=53)

	Niet ingevuld	Deels	Ja, alles	Nee
Ik heb de DVD bekeken.	6	9	1	7
Ik heb de folder gelezen.	5	6	2	10
Ik heb het kleine boekje gelezen	5	8	0	10
Ik heb het voorlichtingsmateriaal met mijn partner besproken.	4	7	0	12
Ik heb op de websites gekeken die in het voorlichtingsmateriaal staan.	5	8	1	9

Tabel 7: Gebruik van het voorlichtingsmateriaal (N=23)

B. Analyse van respons

01 In deze bijlage analyseren we respons van de binnengekomen vragenlijsten. Voor het zelfstudiepakket rapporteren we over geslacht, leeftijd, locatie en slagingspercentages. Voor het voorlichtingsmateriaal rapporteren we over aantallen per IND-loket

B.1 Zelfstudiepakket: geslacht en leeftijd

02 Het percentage mannen en vrouwen onder de respondenten komt overeen met het aantal mannen en vrouwen onder in de populatie. Onder de respondenten is 20% man, terwijl in de populatie 22% man is. De gemiddelde leeftijd van zowel de populatie als de respondenten is 32 jaar oude. In tabel 5 tonen we deze gegevens.

	Respondenten (N=274)		Populatie (N=435)	
	Aandeel	Gemiddelde leeftijd	Aandeel	Gemiddelde leeftijd
Man	20%	34	22%	33
Vrouw	80%	31	78%	32
Onbekend	0%			
Totaal	100%	32	100%	32

Tabel 8: Geslacht en leeftijd van de respondenten en de populatie

B.2 Zelfstudiepakket: locatie

In totaal zijn 274 geldige vragenlijsten uit 15 locaties ingevuld. Per locatie wisselt het aandeel van de kandidaat-inburgeraars dat een vragenlijst heeft ingevuld. Dit heeft echter beperkt invloed op de resultaten, omdat er in de beantwoording van de vragen geen significante verschillen zijn tussen nationaliteiten. Gedurende de onderzoeksperiode zijn er 435 basisexamens afgelegd.

	Populatie	Repons
Accra	38	38
Bangkok	43	42
Beijing	7	14
Brasilia	20	10
Ghuangzou	18	4
Islamabad	35	6
Jakarta	30	38
Kiev	13	7
Manilla	41	22
Moskou	18	23
Rabat	107	47
Rio de Janeiro	9	4
Sao Paulo	4	6
Shanghai	17	10
Teheran	35	3
Totaal	435	274

Tabel 9: Populatie en respons per locatie

B.3 Zelfstudiepakket: slagingspercentages

03 We hebben ambassademedewerkers gevraagd om op de vragenlijst aan te geven of de respondent geslaagd of gezakt is. De ambassademedewerkers hebben dit voor 186 van de 274 vragenlijsten ingevuld. Daarnaast hebben we op basis van de leeftijd, het geslacht en de datum van het examen een koppeling gemaakt met de gegevens uit het IEBS om aanvullende gegevens over het resultaat van het basisexamen te achterhalen. Daarmee weten we uiteindelijk van 207 kandidaten het resultaat.

04 De respondenten hebben een hoger slagingspercentage dan de gehele populatie. De gehele populatie slaagt voor 72% van de examens, terwijl de respondenten voor 80% slagen. Dit verschil zit met name in de TGN (respondenten 92% tegenover de populatie 83% geslaagd) en de GBL-toets (respondenten 86%% tegenover de populatie 79%%).

	Respondenten (N=207)	Populatie (N=435)
Slagingspercentage KNS	92%	91%
Slagingspercentage TGN	92%	83%
Slagingspercentage GBL	86%	79%
Slagingspercentage totaal	80%	72%

Tabel 10: Slagingspercentages van respondenten en de populatie

B.4 Voorlichtingsmateriaal

05 Het IND heeft voor de meeste loketten geregistreerd hoeveel personen er in de onderzoeksperiode langs zijn gekomen. Uitgaande van de loketten waarvan informatie bekend is hebben 29% mogelijke respondenten de vragenlijst ingevuld.

IND loket	Aantal personen in onderzoekperiode	Respons
Amsterdam	60	Onbekend
Hoofddorp	Onbekend	Onbekend
Utrecht	15	5
Zwolle	6	6
Rijswijk	35	Onbekend
Rotterdam	26	14
Den Haag	28	10
Den Bosch	41	3
Eindhoven	27	4

Tabel 11: Respons van het voorlichtingsmateriaal per IND loket

C. Vragenlijsten

C.1 Zelfstudiepakket

Waarom krijgt u deze vragenlijst?

Zojuist heeft u het basisexamen inburgering in het buitenland afgelegd. Bij de voorbereiding heeft u misschien het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt. Wij willen graag weten wat u van dit zelfstudiepakket vindt. Hierdoor weten we wat er goed gaat en wat beter kan.

U hoeft nergens uw naam op te schrijven. Uw antwoorden zijn anoniem en vertrouwelijk. Dat betekent dat niemand komt te weten wat u heeft geantwoord.

Hoe vult u deze vragenlijst in?

Geef antwoord op de vragen door een kruisje te zetten in het hokje bij uw antwoord. Op sommige vragen mag u één antwoord geven, op andere mag u meerdere antwoorden geven. Als u meerdere antwoorden mag geven staat dat erbij.

Heeft u per ongeluk een kruisje gezet in een verkeerd hokje? Zet dan door het verkeerde hokje een grote streep en zet alsnog een kruisje in het goede hokje.

Soms kunt u een paar vragen overslaan. Dan staat er na uw antwoord een pijl. Daarachter staat met welke vraag u verder kunt gaan. Bijvoorbeeld:

- Ja
- Nee → ga verder met vraag 23

SIGNIFICANT

Over uzelf

1. Bent u een man of een vrouw?

- Man
- Vrouw

2. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

3. Hoe heeft u zich voorbereid op het basisexamen inburgering? (*Meerdere antwoorden mogelijk*).

Ik heb:

- het nieuwe zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt.
- het oude zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt (zonder taalcursus en zonder voorbereiding op de toets 'Geletterdheid en begrijpend lezen').
- een ander pakket dan het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt.
- een cursus gevolgd waar het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt werd.
- een cursus gevolgd waar het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' niet gebruikt werd.
- via de radio of TV Nederlands geluisterd.
- Nederlandse kranten of tijdschriften gelezen.
- met mijn partner geoefend.
- Anders

4. Als u een cursus heeft gevolgd: kunt u aangeven wat van toepassing was voor u cursus?

	Ja	Nee
4.1 Tijdens de cursus had ik direct contact met een docent.	☐	☐
4.1 De cursus werd gegeven door een docent Nederlands.	☐	☐
4.2 Op de cursus heb ik op de film gezien hoe het examen verloopt.	☐	☐
4.3 Ik heb de cursus gevolgd in Nederland.	☐	☐
4.4 Ik heb de cursus gevolgd in mijn land van herkomst.	☐	☐
4.5 De docent sprak mijn moedertaal.	☐	☐
4.6 De docent sprak een andere taal dan mijn moedertaal.	☐	☐
4.6 Ik deed de cursus speciaal voor de volgende onderdelen van het basisexamen inburgering:		
a. Kennis van de Nederlandse samenleving	☐	☐
b. Toets Gesproken Nederlands	☐	☐
c. Geletterdheid en begrijpend lezen	☐	☐

S I G N I F I C A N T

5. Als u een cursus heeft gevolgd waar het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gebruikt werd: welke onderdelen zijn op de cursus gebruikt? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*
- De handleiding
  - De film 'Naar Nederland'
  - Het fotoboek met audio-CD met vragen
  - Het werkboek met audio-CD
  - Het e-learningprogramma
  - De oefentoets voor de Toets gesproken Nederlands
  - De oefentoets voor Geletterdheid en begrijpend lezen
6. Heeft u of u partner het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' gekocht?
- Ja, ik heb een nieuw zelfstudiepakket gekocht.
  - Ja, ik heb een tweedehands zelfstudiepakket gekocht.
  - Ja, mijn partner heeft mij een nieuw zelfstudiepakket gestuurd.
  - Ja, mijn partner heeft mij een tweedehands zelfstudiepakket gestuurd.
  - Ja, ik heb het zelfstudiepakket op een andere manier gekregen.
  - Nee

Als u het zelfstudiepakket 'Naar Nederland' niet gebruikt heeft kunt u nu stoppen met de vragenlijst

7. Was de taal van het zelfstudiepakket dezelfde taal als uw moedertaal?
- Ja.
  - Nee, en ik begreep de taal van het zelfstudiepakket onvoldoende om te studeren voor het basisexamen inburgering.
  - Nee, maar ik begreep de taal van het zelfstudiepakket voldoende om te studeren voor het basisexamen inburgering.
8. Wanneer bent u begonnen met het studeren voor het basisexamen inburgering?
- Minder dan een maand geleden voor deze examenpoging.
  - Tussen een maand en een halfjaar geleden deze examenpoging.
  - Tussen een halfjaar en een jaar geleden deze examenpoging.
  - Een jaar of langer geleden voordat deze examenpoging.
9. Hoeveel uur heeft u tot nu toe in totaal besteed aan het studeren voor het basisexamen inburgering? Probeer het zo goed mogelijk in te schatten.

..... Uur

SIGNIFICANT

De Handleiding

10. Heeft u de handleiding gelezen en/of beluisterd?

- Nee. → *ga verder met vraag 12*
- Ja, gelezen.
- Ja, beluisterd.
- Ja, gelezen en beluisterd.

11. De onderstaande stellingen gaan over de handleiding.

Wilt u aangeven in hoeverre u het met de onderstaande stellingen eens bent? Kruis per stelling één hokje aan.

	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet mee eens niet mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
11.1 Door de handleiding te lezen of te beluisteren kon ik het zelfstudiepakket goed gebruiken.	☐	☐	☐	☐	☐
11.2 Ik had de handleiding nodig om het zelfstudiepakket te kunnen gebruiken.	☐	☐	☐	☐	☐
11.3 Ik moest de handleiding meerdere keren lezen of beluisteren om het zelfstudiepakket te kunnen gebruiken.	☐	☐	☐	☐	☐

De film 'Naar Nederland'

De volgende vragen gaan over de film 'Naar Nederland'.

12. Heeft u de film 'Naar Nederland' bekeken?

- Nee.
- Ja. → *ga verder met vraag 14*

13. Waarom heeft u de film 'Naar Nederland' niet bekeken? (*Meerdere antwoorden mogelijk*)

- Ik had geen DVD- of videospeler
- Ik had de DVD of video niet.
- De DVD of video was beschadigd.
- Ik vond het niet nodig.
- Ik had geen tijd.
- Ik begreep de Nederlandse taal niet
- Ik begreep de instructietaal niet.
- Anders.

→ **Ga verder met vraag 15.**

SIGNIFICANT

14. Wilt u aangeven in hoeverre u het met de onderstaande stellingen eens bent? Kruis per stelling één hokje aan.

	Helemaal mee oneens	Oneens	Noch mee eens noch mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
14.1 Door de film ben ik meer over Nederland te weten gekomen.	☐	☐	☐	☐	☐
14.2 Door de film weet ik goed hoe het basisexamen inburgering op de ambassade verloopt.	☐	☐	☐	☐	☐
14.3 De film besteedt aandacht aan alle onderwerpen waar ik iets van wil weten over Nederland.	☐	☐	☐	☐	☐
14.4 Door de film ben ik goed voorbereid voor het examen 'Kennis van de Nederlandse Samenleving'.	☐	☐	☐	☐	☐

Het fotoboek

De volgende vragen gaan over het fotoboek.

15. Heeft u het fotoboek gebruikt?

- Nee.
- Ja, samen met de film. → *ga verder met vraag 17*
- Ja, samen met de vragen op de audio-CD. → *ga verder met vraag 17*
- Ja, samen met de vragen op de audio-CD en de film. → *ga verder met vraag 17*

16. Waarom heeft u het fotoboek niet gebruikt?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik had het fotoboek niet.
- Ik had geen tijd.
- Ik vond het niet nodig.
- De bijbehorende audio-CD en/of film had ik niet of kon ik niet afspelen
- Anders.

Het werkboek, les 1 tot en met 20

De volgende vragen gaan over de lessen 1 tot en met 20 uit het werkboek. Lessen 1 tot en met 20 gaan over het leren lezen en schrijven van het Nederlandse schrift. Uw mening over de rest van het werkboek wordt verder in de vragenlijst gevraagd.

SIGNIFICANT

17. Heeft u de lessen 1 tot en met 20 uit het werkboek gevolgd?

- Nee. → *ga naar vraag 18*
- Nee, maar ik heb het e-learningprogramma gebruikt. → *ga verder met vraag 20*
- Ja, alleen het werkboek. → *ga verder met vraag 19*
- Ja, samen met de audio-CD. → *ga verder met vraag 20*

18. Waarom heeft u de lessen 1 tot en met 20 uit het werkboek niet gebruikt?

(Meerdere antwoorden mogelijk).

- Ik had het werkboek niet.
- Ik begreep de Nederlandse taal van het werkboek niet.
- Ik kende de inhoud al.
- Ik begreep de instructietaal van het werkboek niet.
- Ik had geen tijd.
- Anders.
- Ik kon al lezen en schrijven.

→ ga verder met vraag 21

19. Waarom heeft u voor de lessen 1 tot en met 20 de audio-CD niet gebruikt?

(Meerdere antwoorden mogelijk).

- Ik had de CD niet.
- Ik vond oefenen niet nodig.
- De CD was beschadigd.
- Ik begreep de oefeningen op de audio-CD niet
- Ik had geen CD-speler .
- Anders.

→ ga verder met vraag 21

20. Wilt u aangeven in hoeverre u het met de onderstaande stellingen eens bent? Kruis per stelling één hokje aan.

	Helemaal mee oneens	Oneens	Noch mee eens noch mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
20.1 Er waren voldoende lessen om te leren lezen en schrijven	☐	☐	☐	☐	☐
20.2 Er waren voldoende oefeningen om te leren lezen en schrijven	☐	☐	☐	☐	☐
20.3 Door les 1 tot en met 20 kon ik voldoende lezen en schrijven om verder te kunnen met de rest van de lessen en oefeningen	☐	☐	☐	☐	☐

SIGNIFICANT

Het werkboek, les 21 en verder

De volgende vragen gaan over de lessen 21 en verder van het werkboek.

21. Heeft u de lessen 21 en verder uit het werkboek gevolgd?

- Nee.
- Nee, maar ik heb het e-learningprogramma gebruikt → *ga verder met vraag 24*
- Ja, alleen het werkboek → *ga verder met vraag 23*
- Ja, samen met de audio-CD → *ga verder met vraag 24*

22. Waarom heeft u de lessen 21 en verder uit het werkboek niet gebruikt?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik had het werkboek niet.
- Ik begreep de Nederlandse taal niet
- Ik kende de inhoud al.
- Ik begreep de instructietaal niet.
- Ik had geen tijd.
- Anders.

→ *ga verder met vraag 25*

23. Waarom heeft u voor de lessen 21 en verder de audio-CD niet gebruikt?

(Meerdere antwoorden mogelijk).

- Ik had de audio-CD niet.
- Ik vond het te veel.
- Ik kon de audio-CD niet afspelen.
- Ik vond het niet nodig.
- Ik had geen CD-speler.
- Anders.

→ *ga verder met vraag 25*

24. Wilt u aangeven in hoeverre u het met de onderstaande stellingen eens bent? Kruis per stelling één hokje aan.

	Helemaal mee oneens	Oneens	Noch mee eens noch mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
24.1 Door les 21 en verder kon ik me voldoende voorbereiden op de 'Toets gesproken Nederlands'	☐	☐	☐	☐	☐
24.2 Door les 21 en verder kon ik me voldoende voorbereiden op de toets 'Geletterdheid en begrijpend lezen'	☐	☐	☐	☐	☐

SIGNIFICANT

E-learningomgeving

25. Heeft u het e-learningprogramma gebruikt?

- Nee.
- Ja, voor les 1 tot en met 20. → *ga verder met vraag 27*
- Ja, voor les 1 tot en met 65. → *ga verder met vraag 27*
- Ja, voor les 21 tot en met 65. → *ga verder met vraag 27*

26. Waarom heeft u het e-learningprogramma niet gebruikt? (*Meerdere antwoorden mogelijk*)

- Ik had geen computer.
- Ik had de DVD niet.
- De DVD was beschadigd.
- Het werkboek was voldoende.
- Ik had geen tijd.
- Ik vond het niet nodig.
- Het online e-learningprogramma werkte niet
- Ik begreep de Nederlandse taal van het e-learningprogramma niet
- Ik begreep de instructietaal van het e-learningprogramma niet.
- Anders.

→ *ga verder met vraag 30*

27. Hoe heeft u het e-learningprogramma gebruikt?

- Online (via internet)
- Stand alone (via de DVD)
- Online en stand alone

28. Waarvoor heeft u het e-learningprogramma gebruikt? (*Meerdere antwoorden mogelijk*)

- Het doen van oefeningen.
- Het bekijken van filmpjes.
- Het mee laten kijken door mijn partner.
- Het mee laten kijken door de docent van mijn cursus.
- Anders.

29. Hoe heeft uw partner meegeholpen via het e-learningprogramma? (*Meerdere antwoorden mogelijk*)

- Mijn partner heeft niet meegeholpen.
- Controleren van oefeningen.
- Naluisteren van mijn uitspraak.
- Anders.

De oefentoetsen

30. Heeft u de oefentoetsen gemaakt?

- Nee.
- Ja, Toets gesproken Nederlands. → *ga verder naar vraag 32*
- Ja, Geletterdheid en begrijpend lezen. → *ga verder naar vraag 32*
- Ja, Beide. → *ga verder naar vraag 32*

SIGNIFICANT

31. Waarom heeft u de oefentoetsen niet gebruikt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Ik had geen telefoon.	☐ Ik vond het niet nodig.
☐ De codes werkten niet via een vaste telefoon.	☐ Ik wist niet hoe het werkte.
☐ De codes werkten niet via een mobiel telefoon.	☐ Ik begreep de taal niet.
☐ Ik had geen tijd.	☐ De verbinding werd verbroken.
	☐ Anders.

Het zelfstudiepakket in het algemeen

32. Het studiepakket bestaat uit 6 onderdelen. Kunt voor de onderdelen aangeven hoeveel uur u er aan heeft besteed? Maak een zo goed mogelijke schatting.

Onderdeel	Aantal uur
32.1 De handleiding	..... uur
32.2 De film 'Naar Nederland'	..... uur
32.2 Het fotoboek en de audio cd's	..... uur
32.3 Het werkboek, les 1 tot en met 20	..... uur
32.4 Het werkboek, les 21 en verder	..... uur
32.5 Het E-learningprogramma	..... uur
32.6 De oefentoetsen	..... uur

33. Hoe belangrijk is het onderdeel voor het halen van het examen?

Kunt u dit per onderdeel van het oefenpakket aangeven? Kruis per onderdeel één hokje aan.

	Erg onbelangrijk	Onbelangrijk	Noch belangrijk, noch onbelangrijk	belangrijk	Erg belangrijk	Niet van toepassing, ik heb dit onderdeel niet gebruikt
33.1 De handleiding	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.2 De film 'Naar Nederland'	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.2 Het fotoboek en de audio-cd's	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.3 Het werkboek, les 1 tot en met 20	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.4 Het werkboek, les 21 en verder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.5 Het E-learningprogramma	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.6 De oefentoetsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34. Wat vindt u van de kwaliteit van de onderdelen in het zelfstudiepakket?

Kunt u dit per onderdeel van het zelfstudiepakket aangeven? Kruis per onderdeel één hokje aan.

S I G N I F I C A N T

	Zeer slecht	Slecht	Noch goed, noch slecht	Goed	Zeer goed	Niet van toepassing, ik heb dit onderdeel niet gebruikt
34.1 De handleiding	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.2 De film 'Naar Nederland'	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.2 Het fotoboek en de audio-cd's	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.3 Het werkboek, les 1 tot en met 20	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.4 Het werkboek, les 21 en verder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.5 Het E-learningprogramma	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.6 De oefentoetsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

35. Wat zou u verbeteren aan het zelfstudiepakket? Mist u nog iets? Geef uw antwoord bij voorkeur in het Engels of Nederlands, maar als dat niet lukt mag het ook in uw moedertaal.

U bent klaar. Hartelijk dank voor uw medewerking!

C.2 Voorlichting

Waarom krijgt u deze vragenlijst?

Onlangs heeft u het basisexamen inburgering in het buitenland afgelegd. U heeft toen mogelijk het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland' ontvangen. Dit voorlichtingsmateriaal bevat informatie over een goede voorbereiding om een betere en snellere start te maken in Nederland. Het voorlichtingsmateriaal bestaat uit een folder, een DVD en een klein boekje. Wij willen graag weten wat u van dit voorlichtingsmateriaal vindt. Hierdoor weten we wat er goed is en wat beter kan. Als u het materiaal niet kent, wilt u dan toch vraag 1 tot en met 4 invullen?

U hoeft nergens uw naam op te schrijven. Uw antwoorden zijn anoniem en vertrouwelijk. Dat betekent dat niemand komt te weten wat u heeft geantwoord.

Hollanda'daki eşinizin yanına gitmek

Hollanda toplumuna uyum sağlamak

Hoe vult u deze vragenlijst in?

Geef antwoord op de vragen door een kruisje te zetten in het hokje bij uw antwoord. Heeft u per ongeluk een kruisje gezet in een verkeerd hokje? Zet dan door het verkeerde hokje een grote streep en zet alsnog een kruisje in het goede hokje.

SIGNIFICANT

U kunt de vragenlijst ingevuld teruggeven aan de medewerker van de IND.

Over uzelf

36. Bent u een man of een vrouw?

- Man
- Vrouw

37. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

38. In welke maand in welk jaar heeft u het basisexamen inburgering in het buitenland gedaan?

Jaar: .....

Maand:

- Januari
- Februari
- Maart
- April
- Mei
- Juni
- Juli
- Augustus
- September
- Oktober
- November
- December

Over het voorlichtingsmateriaal

39. Kent u het voorlichtingsmateriaal 'Naar uw partner in Nederland'?

- Nee. → stop met het invullen van de vragenlijst
- Ja, ik heb het op een cursus in mijn land gekregen.
- Ja, ik heb het op de ambassade in mijn land gekregen.
- Ja, anders.

40. Kunt aangeven wat u bekeken, gelezen of besproken hebt?

	Nee	Deels	Alles
5.1. Ik heb de DVD bekeken.	☐	☐	☐
5.2. Ik heb de folder gelezen.	☐	☐	☐
5.3. Ik heb het kleine boekje gelezen	☐	☐	☐
5.4. Ik heb het voorlichtingsmateriaal met mijn partner besproken.	☐	☐	☐
5.5. Ik heb op de websites gekeken die in het voorlichtingsmateriaal staan.	☐	☐	☐

41. Kunt u per stelling aangeven in welke mate u het daarmee eens bent?

U kunt kiezen uit 'Helemaal mee oneens' tot 'Helemaal mee eens' of daar tussenin.

SIGNIFICANT

	Helemaal mee oneens	Deels mee oneens	Noch mee eens noch mee oneens!	Deels mee eens	Helemaal mee eens
6.1. Ik ben door het voorlichtingsmateriaal beter voorbereid op mijn komst naar Nederland.	☐	☐	☐	☐	☐
6.2. Door het voorlichtingsmateriaal ga ik meer tijd besteden aan het leren van Nederlands.	☐	☐	☐	☐	☐
6.3. Ik vind het voorlichtingsmateriaal makkelijk om te lezen.	☐	☐	☐	☐	☐
6.4. Door het voorlichtingsmateriaal vind ik in contact komen met andere Nederlanders belangrijker.	☐	☐	☐	☐	☐
6.5. Door het voorlichtingsmateriaal ga ik proberen mijn buurt te verkennen.	☐	☐	☐	☐	☐
6.6. Door het voorlichtingsmateriaal ga ik eerder werk zoeken.	☐	☐	☐	☐	☐
6.7. De informatie in het voorlichtingsmateriaal is bruikbaar.	☐	☐	☐	☐	☐
6.8. Ik vond het voorlichtingsmateriaal interessant.	☐	☐	☐	☐	☐
6.9. Door het voorlichtingsmateriaal weet ik beter wat er van me verwacht wordt als ik in Nederland ben.	☐	☐	☐	☐	☐
6.10. De tips in het voorlichtingsmateriaal zijn bruikbaar.	☐	☐	☐	☐	☐
6.11. Door het voorlichtingsmateriaal ga ik eerder een opleiding in Nederland volgen.	☐	☐	☐	☐	☐
6.12. Door het voorlichtingsmateriaal ken ik mijn rechten en plichten in Nederland.	☐	☐	☐	☐	☐

42. Wat zou u verbeteren aan het voorlichtingsmateriaal? Zijn er nog onderwerpen die u mist?
Geef uw antwoord bij voorkeur in het Engels of Nederlands, maar als dat niet lukt mag het ook in uw eigen taal.

U bent klaar! Hartelijk dank voor u medewerking.